सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५

र

सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३

बमोजिम सार्वजनिक गरिएको विवरण

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वार्षिक प्रगति विवरण

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण

सिंहदरबार, काठमाडौं

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको आ.व २०८२/८३ को स्वतः प्रकाशन विवरण, २०८२/८३ को वार्षिक प्रगति विवरण

प्रकाशक : राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण

सम्पर्क नं. : ०१-४२१११९७, ०१-४२१११९५, ०१-४२१११९४

इमेल ठेगाना : ndrrma@gmail.com, admin@ndrrma.gov.np, info@bipad.gov.np

वेबसाइट : https://ndrrma.gov.np

प्रकाशन मिति : २०८३, श्रावण

छपाई प्रति :

सर्वाधिकार : प्रकाशकमा

शब्दसंक्षेप

IRA	:	Initial Rapid Assessment
NEOC	:	National Emergency Operation Center
EWS	:	Early Warning System
DEOC	:	District Emergency Operation Center
SIMEX	:	Simulation Exercise
MDSA	:	Monitoring for Disaster Strategic Action Plan
INSARAG	:	International Search & Rescue Advisory Group
CADRE	:	Community Action for Disaster Response
MFR	:	Medical First Responder
CSSR	:	Collapsed Structure Search and Rescue
HOPE	:	Hospital Preparedness for Emergencies
SWR	:	Swift Water Rescue
TFI	:	Training for Instructors
ICS	:	Incident Command System
GLOF	:	Glacier Lake Outbrust Flood
ADPC	:	Asian Disaster Preparedness Center
NDRRMA	:	National Disaster Risk Reduction & Management Authority
NPDRR	:	National Platform for Disaster Risk Reduction
PPDRR	:	Province Platform for Disaster Risk Reduction
GIS	:	Geographic Information System
GIDC	:	Government Integrated Data Center
LDCRP	:	Local Disaster & Climate Resiliance Plan
COP	:	Conference of Parties
GEDSI	:	Gender Equality, Disability & Social Inclusion
LDCRF	:	Local Disaster & Climate Resiliance Framework
DRR	:	Disaster Risk Reduction
DDA	:	Detailed Damage Assessment
PDNA	:	Preliminary Damage & Need Assessment
PEOC	:	Province Emergency Operation Center
DEOC	:	District Emergency Operation Center
LEOC	:	Local Emergency Operation Center
NHSRP	:	National Housing and Settlements Resillience Platform
DUDBC	:	Department of Urban Development & Building Construction

विषयसूची

परिच्छेद-एक १

परिचय १

१.१ पृष्ठभूमि १

१.२ नीतिगत तथा कानूनी व्यवस्था २

१.२.१. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी नीतिगत तथा कानूनी व्यवस्था २

१.२.२ राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था ३

१.२.३ विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३० .... ४

क) दीर्घकालीन सोच ४

ख) लक्ष्य ४

ग) उद्देश्य ४

घ) प्राथमिकताका क्षेत्रहरु ५

१.३ प्राधिकरणको स्थापना र गठन ६

१.४ प्राधिकरणको कार्यक्षेत्र ६

१.५ प्राधिकरण सम्बन्धी संस्थागत संरचना र कार्यात्मक व्यवस्थाहरू ६

१.५.१ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद् ६

१.५.२ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समिति ७

१.५.३ प्रशासनिक संगठन संरचना र दरबन्दी विवरण ७

१.६ नेपालमा विपद् जोखिमको अवस्था र प्रवृत्ति ८

१.६.१ मिति २०८२ श्रावण १ देखि २०८३ असार मसान्तसम्म घटेका विपद् सम्बन्धी प्रमुख घटनाहरू ८

१.६.२ आ.व. २०८२/०८३ को श्रावण १ गतेदेखि २०८३ असार मसान्तसम्म नेपालमा घटेका प्रमुख विपद्जन्य घटनाहरूको एकीकृत विश्लेषण १४

१.७ कार्यालय प्रमुख र सूचना अधिकारको नाम र पद १५

परिच्छेद-दुई १६

सम्पादित भएका मुख्य मुख्य कार्यहरू १६

२.१ आ.व. २०८२/८३ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको प्रगति १६

२.२ गृह प्रशासन सुधार योजना, २०७८ को (आ.व २०८२/८३) को प्रगति १६

२.३ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को प्रमुख कार्यहरू र मुख्य मुख्य उपलब्धीहरू २०

२.४ आ.व. २०८२/८३ को कार्यसम्पादन करार सम्झौता बमोजिम सूचकको प्रगति............................ २७
२.५ आ.व. २०८२/८३ को बजेट वक्तव्यको प्रगति.. २८
२.६ राष्ट्रिय परिषद् र कार्यकारी समितिको बैठकको निर्णय २९
२.७ आ.व. २०८२/८३ मा विपद् व्यवस्थापन कोषको आय व्ययको अवस्था तथा विभिन्न जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषमा निकासा भएको रकमको विवरण..३६
२.८ प्राधिकरणले स्थापना गरेका विभिन्न डिजिटल प्रणालीहरू..३६
२.९ बेरूजु सम्बन्धी विवरण (आ.व २०८२/८३ को बेरुजुको विवरण)...३६
अनुसूचीहरू..३७
अनुसूची १: प्राधिकरणको काम, कर्तव्य र अधिकार..३७
अनुसूची २: राष्ट्रिय परिषद्को गठन.. ३९
अनुसूची ३: कार्यकारी समितिको गठन.. ३९
अनुसूची ४: संगठन संरचना र दरबन्दी विवरण ४०
अनुसूची ५: जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषमा निकासा भएको रकमको विवरण...................................४५
अनुसूची ६: डिजिटल प्रणालीहरू..४९
अनुसूची ७ : सम्पादित कार्यक्रमका केही तस्विरहरु... ५१

तालिका सूची

तालिका १: आगलागीजन्य क्षतिको प्रदेशगत विवरण..९

तालिका २: पहिरोजन्य क्षतिको प्रदेशगत विवरण...९

तालिका ३ : बाढीजन्य क्षतिको प्रदेशगत विवरण..१०

तालिका ४ : भारी वर्षाले पुऱ्याएको क्षतिको प्रदेशगत विवरण...१०

तालिका ५: चट्याङले पुऱ्याएको क्षतिको प्रदेशगत विवरण..११

तालिका ६ : हावाहुरीले पुऱ्याएको क्षतिको प्रदेशगत विवरण...१२

तालिका ७ : जनावर आक्रमणले पुऱ्याएको क्षतिको प्रदेशगत विवरण..................................१२

तालिका ८ : सर्पदंशका कारणले मृत्यु तथा घाइते हुनेहरुको प्रदेशगत विवरण.........................१३

तालिका ९ : आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को श्रावण १ गतेदेखि असार मसान्तसम्ममा घटेका विपद्का घटनाको सङ्क्षिप्त विवरण..१४

परिच्छेद-एक

परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

विपद् प्राकृतिक तथा गैरप्राकृतिक कारणबाट उत्पन्न हुने प्रकोपजन्य घटना हो, जसले मानव जीवन, भौतिक संरचना, वातावरण र समग्र आर्थिक-सामाजिक जीवनमा गम्भीर असर पार्दछ। यस्ता विपद्ले दैनिक जनजीवन छिन्नभिन्न बनाउनुका साथै ठूलो मात्रामा धनजनको क्षति गराउने गर्दछन्। नेपालको भौगोलिक, भौतिक तथा सामाजिक-आर्थिक संरचनाका कारण बहु-प्रकोपको दृष्टिकोणबाट अति संवेदनशील मुलुकका रूपमा रहेको छ। यहाँको जटिल भू-बनावट, कमजोर भौगर्भिक अवस्था, मौसमी विषमता, वातावरणीय प्रदूषण तथा जलवायु परिवर्तनका कारण विभिन्न प्रकारका प्राकृतिक प्रकोपका कारण सिर्जित विपद्हरू जस्तै भूकम्प, बाढी, पहिरो, भू-क्षय, डुबान, चट्याङ, खडेरी, हिमपात, असिना, हिमपहिरो, हिमताल विष्फोटन, अतिवृष्टि, अनावृष्टि, हुरीबतास, शीतलहर, तातो हावाको लहर तथा वन डढेलोबाट निरन्तर प्रभावित हुँदै आएको छ। साथै सडक दुर्घटना, आगलागी, महामारी, औद्योगिक दुर्घटना, सर्पदंश, जनावर आक्रमण, वातावरणीय प्रदूषण जस्ता गैरप्राकृतिक विपद्हरू पनि नेपालका लागि उत्तिकै चुनौतीपूर्ण रहेका छन्।

विपद् व्यवस्थापन सरकारको एकल प्रयासबाट मात्र सम्भव छैन त्यसैले यसका लागि निजी क्षेत्र, नागरिक समाज, गैरसरकारी तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्था, सञ्चार माध्यम, प्राज्ञिक क्षेत्र तथा समुदाय स्वयंको सहभागिता, सहकार्य र समन्वय आवश्यक पर्दछ। यसै सन्दर्भमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका क्षेत्रमा नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्न वि.सं २०७६ मा राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको स्थापना गरिएको हो। यस प्राधिकरणले तीनै तहका सरकार, विषयगत मन्त्रालयहरू, निजी क्षेत्र, नागरिक समाज तथा राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय साझेदारहरूसँग सहकार्य, समन्वय र साझेदारी गर्दै प्रभावकारी विपद् व्यवस्थापन प्रणाली सुदृढ गर्न महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ।

१.२ नीतिगत तथा कानूनी व्यवस्था

१.२.१. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी नीतिगत तथा कानूनी व्यवस्था

नेपालको संविधानले स्वच्छ वातावरणमा बाँच्न पाउने हकलाई नागरिकको मौलिक हकका रूपमा सुनिश्चित गरेको छ। साथै राज्यका नीतिहरू अन्तर्गत प्राकृतिक स्रोत-साधनको संरक्षण, संवर्द्धन र उपयोग, जलउत्पन्न तथा अन्य प्राकृतिक प्रकोप नियन्त्रण, पूर्वसूचना, तयारी, उद्धार, राहत र पुनर्स्थापना मार्फत विपद् जोखिम न्यूनीकरण गर्ने व्यवस्था गरिएको छ। संविधानका अनुसूची- ७, ८ र ९ अनुसार विपद् व्यवस्थापन संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको साझा तथा स्थानीय तहको एकल अधिकारको रूपमा व्यवस्था गरिएको छ।

१६ औँ आवधिक योजना (आ.व. २०८२/८३-२०८५/८६) ले विकासका सबै क्षेत्र र आयाममा विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई आन्तरिकीकरण गर्ने रणनीति लिएको छ। जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन, हरित अर्थतन्त्र र विपद् उत्थानशीलतालाई संरचनागत रूपान्तरणका प्रमुख क्षेत्रका रूपमा समेट्दै आर्थिक तथा वातावरणीय जोखिम सूचकाङ्क घटाउने लक्ष्य राखिएको छ। यस योजनामा स्वचालित मौसम पूर्वानुमान प्रणाली प्रवर्द्धन, एकीकृत विपद् व्यवस्थापन, सुदृढ आपतकालीन प्रतिक्रिया प्रणाली, पूर्वाधारमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा जलवायु अनुकूलन समावेश, बीमाको विस्तार र दिगो विकास लक्ष्यको स्थानीयकरण जस्ता रणनीति तथा कार्यक्रमहरू समावेश छन्।

विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ ले विपद् व्यवस्थापनका लागि दीर्घकालीन सोच, संस्थागत संरचना र कार्यान्वयन संयन्त्रको व्यवस्था गरेको छ। यसअनुसार राष्ट्रिय परिषद्, कार्यकारी समिति, राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण, प्रदेश, जिल्ला तथा स्थानीय तहका विपद् व्यवस्थापन समितिहरू र विभिन्न तहका विपद् व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था गरिएको छ।

नेपालले ह्योगो कार्यढाँचा (२००५-२०१५) र सेन्डाई कार्यढाँचा (२०१५-२०३०) आत्मसात गर्दै विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा आधारित दृष्टिकोण अवलम्बन गरेको छ। सेन्डाई कार्यढाँचाको कार्यान्वयनका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना (२०१८-२०३०) तयार गरिएको छ।

यसका अतिरिक्त भू तथा जलाधार संरक्षण ऐन, जलस्रोत ऐन, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन लगायतका विभिन्न कानुन, नीति, रणनीति र कार्यविधिहरूले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनलाई सुदृढ बनाएका छन्। विपद् जोखिम न्यूनीकरणका कार्यहरूले दिगो विकास लक्ष्यहरू २, ३, ६, ९, ११, १३ र १५ हासिल गर्न प्रत्यक्ष योगदान पुऱ्याउने अपेक्षा गरिएको छ।

१.२.२ राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को परिच्छेद-४ मा राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको व्यवस्था छ। उक्त ऐनमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी क्रियाकलापको प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्नको लागि मन्त्रालय अन्तर्गत एक प्राधिकरण रहने व्यवस्था उल्लेख गरिएको छ। प्राधिकरण विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद् र कार्यकारी समितिको सचिवालयको रूपमा समेत रहेको छ। प्राधिकरणमा प्रशासकीय प्रमुखको रूपमा नेपाल सरकारले नियुक्त गरेको एक जना कार्यकारी प्रमुख र आवश्यकता अनुसार कर्मचारी रहने व्यवस्था रहेको छ। ऐनको दफा ११ मा प्राधिकरणको २५ वटा काम, कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था गरिएको छ। विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६ को नियम ५ मा ऐनमा उल्लिखित काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त प्राधिकरणको ६ वटा अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिएको छ। उक्त ऐनले विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी रणनीतिक योजना तथा कार्यक्रम स्वीकृत गरी लागू गर्ने, गराउने काम, कर्तव्य र अधिकार कार्यकारी समितिलाई तोकेको छ। विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजनाः २०१८-२०३० मा विभिन्न रणनीतिक क्रियाकलापमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण जिम्मेवार निकायको रूपमा उल्लेख गरिएको छ।

राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा, २०७० (प्रथम संशोधन, २०७५) मा यो कार्यढाँचा कार्यान्वयन गर्ने मुख्य जिम्मेवारी राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको हुने उल्लेख छ। विपद् प्रतिकार्यको लागि अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग परिचालन प्रक्रियामा, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सहायता समन्वय कार्यढाँचामा, राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्यका लागि कार्यसञ्चालन विशेष व्यवस्थामा, विपद् प्रतिकार्यको राष्ट्रिय स्वरूपमा प्राधिकरणको महत्वपूर्ण भूमिका उल्लेख गरिएको छ। विपद् प्रतिकार्यका लागि पूर्वतयारी कार्ययोजना अन्तर्गतको विपद् प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजनामा उल्लेखित गतिविधी कार्यान्वयन गर्न प्राधिकरणलाई जिम्मेवार निकायको रूपमा व्यवस्था गरिएको छ।

विपद्को क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न, विपद् पश्चात् व्यक्ति, समाज र राष्ट्रको उत्थानशीलता वृद्धि गर्न तथा अझ राम्रो र बलियो समाज निर्माणका लागि आवश्यक वित्तीय स्रोत साधनको व्यवस्थापन गर्न विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि वित्तीय व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०७८ को व्यवस्था रहेको छ।

यसका अतिरिक्त राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र कार्यसञ्चालन विधि-२०७२, बर्ड फ्लु नियन्त्रण नियमावली-२०७८, सम्भावित शीतलहर तथा हिमपात विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा प्रतिकार्य मार्गदर्शन-२०७७, विपद् लेखाजोखा मार्गदर्शन-२०७२ एवं सोको प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment-IRA), विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा लैङ्गिक समानता, अपाङ्गता तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीतिक कार्ययोजना-२०८२, मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना-२०८२, तातो हावाको लहर लु (Heat Wave) बाट बच्ने उपाय सम्बन्धी जोखिम न्यूनीकरण तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना-२०८२, खोज तथा उद्धार राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना-२०७१, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन साझेदार संस्था परिचालन कार्यविधि-२०८२, विपद्बाट प्रभावित घरपरिवारलाई अस्थायी आवास निर्माण अनुदान मापदण्ड-२०८३, विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि-२०७९, विपद् संवेदनशील सामाजिक सुरक्षा तथा राहत वितरण मापदण्ड-२०८२, स्वयंसेवक ब्युरो गठन तथा परिचालन कार्यविधि-२०७८, विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय कार्यमञ्चको कार्यसञ्चालन मार्गदर्शन-२०७७, पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी राष्ट्रिय कार्यढाँचा, २०८३, विपद् प्रभावित निजी आवास प्रबलीकरण, पूनर्निर्माण तथा पूनर्स्थापना अनुदान कार्यविधि, २०८३ कृतिम घटना अभ्यास सञ्चालन कार्यविधि, २०८३ लगायतका व्यवस्थाहरू समेत रहेका छन्।

१.२.३ विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३०

क) दीर्घकालीन सोच

विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३० ले निर्देशित गरे अनुसार प्राधिकारणको दीर्घकालीन सोच विपद् जोखिमबाट सुरक्षित, जलवायु अनुकूलित तथा उत्थानशील राष्ट्रको निर्माण गर्ने रहेको छ।

ख) लक्ष्य

विपद् जोखिम न्यूनीकरण, प्रभावकारी प्रतिकार्य तथा पुनर्निर्माण प्रक्रियामार्फत नेपाललाई सुरक्षित, उत्थानशील र दिगो विकासतर्फ अग्रसर गराउने।

ग) उद्देश्य

१. वैज्ञानिक तथा प्रमाणमा आधारित बहु जोखिम पहिचान, जोखिम मूल्याङ्कन, स्तरिकरण र नक्साङ्कन प्रणाली विकास तथा अद्यावधिक गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई प्रभावकारी बनाउनु।

२. "Build Back Better" सिद्धान्तअनुसार विपद् पूर्वतयारी, प्रतिकार्य, पुनर्निर्माण र पुनर्स्थापनालाई विकास प्रक्रियामा आन्तरिकीकरण गरी प्रभावकारी विपद् व्यवस्थापन प्रणाली कार्यान्वयन गर्नु।

३. दिगो विकास र विपद् उत्थानशीलताको सिद्धान्त अवलम्बन गर्दै जोखिम-संवेदनशील योजना, डिजाइन र निर्माणमार्फत भौतिक पूर्वाधारको उत्थानशीलता सुदृढ गर्नु।

४. संघ, प्रदेश र स्थानीय तह तथा सरोकारवाला निकायहरूबीच स्पष्ट भूमिका र उत्तरदायित्वमा आधारित समन्वय, सहकार्य र साझेदारी प्रवर्द्धन गरी विपद् उत्थानशील शासकीय प्रणाली सुदृढ गर्नु।

५. विपद् व्यवस्थापनका लागि पर्याप्त, पूर्वानुमानयोग्य र दिगो वित्तीय स्रोत सुनिश्चित गर्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्रोत परिचालन, जोखिम हस्तान्तरण तथा वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली सुदृढ गर्नु।

६. समुदायमा आधारित विपद् जोखिम न्यूनीकरण प्रवर्द्धन गर्दै जनचेतना अभिवृद्धि, स्थानीय क्षमता विकास र जोखिममा रहेका समुदायको सहनशीलता बढाउनु।

७. जलवायु परिवर्तन अनुकूलन र विपद् जोखिम न्यूनीकरणबीचको समन्वय सुदृढ गर्नु।

८. नीति, संरचना, जनशक्ति, क्षमता, सूचना प्रणाली र प्रविधिमा सुदृढीकरण गर्दै प्राधिकरणलाई सक्षम, प्रभावकारी र प्रविधिमैत्री संस्थाका रूपमा विकास गर्नु।

घ) प्राथमिकताका क्षेत्रहरु

विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८-२०३० ले निर्देशित गरे अनुसार यस कार्ययोजनाका विभिन्न चारवटा प्राथमिकताका क्षेत्रहरु रहेका छन् र त्यसलाई हासिल गर्नका लागि विभिन्न क्षेत्रगत रणनीतिहरु पनि रहेका छन्।

- विपद् जोखिमबारे बुझाई,
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा विपद् जोखिम शासकीय पद्धतिको सुदृढीकरण,
- विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि उत्थानशीलता वृद्धि गर्न बृहत्तर जोखिम जानकारीमा आधारित निजी तथा सार्वजनिक लगानी प्रवर्द्धन,
- प्रभावकारी विपद् प्रतिकार्य र पुनर्लाभ, पुनः स्थापना तथा पुनः निर्माणमा 'अझ राम्रो र बलियो निर्माण' का लागि विपद् पुर्वतयारीको सुदृढीकरण।

१.३ प्राधिकरणको स्थापना र गठन

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १० बमोजिम राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको स्थापना भएको हो।

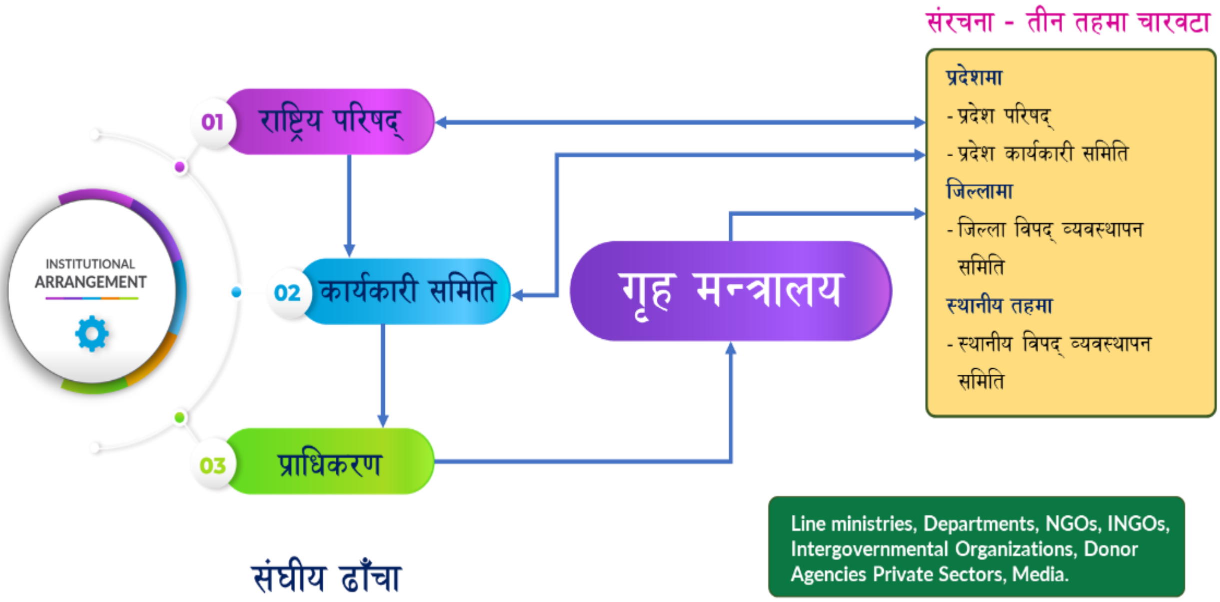

१.४ प्राधिकरणको कार्यक्षेत्र

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (संशोधन सहित) बमोजिम जोखिमको जानकारी, सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहमा शासकीय पद्धतिको सुदृढीकरण, जोखिम न्यूनीकरणका लागि सार्वजनिक तथा निजी लगानी प्रवर्द्धन, पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य, पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना, अध्ययन, अनुसन्धान तथा तालिम, बहुप्रकोपीय पूर्व सूचना प्रणाली, विपद् जोखिम वित्तीय व्यवस्थापन नै यस प्राधिकरणको प्रमुख कार्यक्षेत्र रहेको छ। प्राधिकरणको काम, कर्तव्य र अधिकार सम्बन्धी विस्तृत विवरण **अनुसूची १** मा दिइएको छ।

१.५ प्राधिकरण सम्बन्धी संस्थागत संरचना र कार्यात्मक व्यवस्थाहरू

१.५.१ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद्

विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (संशोधन सहित) को दफा (३) बमोजिम सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूको

अध्यक्षतामा नेपाल सरकारका सबै मन्त्रीहरू, सबै प्रदेशका मुख्य मन्त्रीहरू, तीनवटै सुरक्षा निकायका प्रमुखहरू लगायतका पदाधिकारीहरू सम्मिलित विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद्को व्यवस्था रहेको छ। परिषद्को सदस्य सचिवको रूपमा प्राधिकरणका कार्यकारी प्रमुख रहने प्रावधान छ। विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद्को गठन **अनुसूची २** मा उल्लेख गरिए बमोजिम हुनेछ।

१.५.२ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समिति

विपद्व सम्बन्धी कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (संशोधन सहित) को दफा (६) बमोजिम माननीय गृह मन्त्रीज्यूको संयोजकत्वमा भूमी व्यवस्था, सहकारी, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्री, पूर्वाधार विकास मन्त्री, स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छता मन्त्री, नेपाल सरकारका सबै मन्त्रालयका सचिवहरू, तीनवटै सुरक्षा निकायका प्रमुखहरू लगायतका पदाधिकारीहरू सम्मिलित विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समितिको गठन गरिएको छ। समितिको सदस्य सचिवको रूपमा प्राधिकरणका कार्यकारी प्रमुख रहने प्रावधान छ। विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समितिको गठन **अनुसूची ३** मा उल्लेख गरिए बमोजिम हुनेछ।

१.५.३ प्रशासनिक संगठन संरचना र दरबन्दी विवरण

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणमा कुल ३८ जनाको दरबन्दी कायम रहेको छ । संगठन संरचना अनुसार विशिष्ट श्रेणी सरहको सेवा सुविधा पाउने गरी नियुक्त कार्यकारी प्रमुखको नेतृत्वमा प्रशासन सेवा र इन्जिनियरिङ्ग सेवाका एक/एक जना सहसचिव (राजपत्रांकित प्रथम श्रेणी) को महाशाखा प्रमुख रहने व्यवस्था छ। प्राधिकरणमा आवश्यकता अनुसार विभिन्न सेवा र समूहका कर्मचारीहरू माग गरी काम काजमा खटाउन सक्ने समेत प्रावधान रहेको छ।

प्राधिकरणको संगठन संरचना र दरबन्दी सम्बन्धी विस्तृत विवरण **अनुसूची ४** मा उल्लेख गरिएको छ।

१.६ नेपालमा विपद् जोखिमको अवस्था र प्रवृत्ति

नेपाल भूकम्प, बाढी, पहिरो, चट्याङ, आगलागी, वन डढेलो, शीतलहर, हावाहुरी, डुबान, खडेरी, सडक दुर्घटना, हिमपात, असिना, हिमपहिरो, हिमताल विस्फोट, अतिवृष्टि, अनावृष्टि, तातो हावाको लहर तथा सर्पदंशजस्ता विविध प्राकृतिक तथा मानवीय उत्पत्तिका विपद्संग निरन्तर जुझ्दै आएको छ। यस्ता विपद्हरूले प्रत्येक वर्ष जनधनको ठूलो क्षति पुऱ्याउनुका साथै सामाजिक, आर्थिक तथा पूर्वाधार विकासमा समेत नकारात्मक प्रभाव पार्दै आएका छन्।

यसका साथै पशु तथा चराचुरुङ्गीमा देखिने फ्लु, विभिन्न महामारी, हवाई तथा औद्योगिक दुर्घटना, किट तथा सूक्ष्म जीवाणुजन्य आतङ्क, , वातावरणीय प्रदूषणजस्ता प्रकोपहरूले पनि समय-समयमा जनस्वास्थ्य र जनजीवनलाई गम्भीर असर पुऱ्याउँदै आएका छन्। यस्ता विपद्हरूको प्रकृति बहुआयामिक र जटिल बन्दै गएको देखिन्छ।

जलवायु परिवर्तन, वातावरणीय विनाश, अव्यवस्थित शहरीकरण तथा जोखिम संवेदनशील भू-भागमा गरिएको बसोबासले नेपालमा विपद् जोखिमलाई थप बढाएको छ। विगत केही वर्षयता विपद् घटनामा उल्लेखनीय वृद्धि भएको तथ्याङ्कहरूले देखाएका छन्। विज्ञहरूका अनुसार २०७२ सालको विनाशकारी भूकम्पपछि मनसुनको समयमा बाढी र पहिरोको आवृत्ति तथा तीव्रता बढ्दै गएको छ।

त्यसैगरी जलवायु परिवर्तनका गम्भीर प्रभावहरू स्पष्ट रूपमा देखिन थालेका छन्। हिमाली क्षेत्रमा समेत असामान्य भारी वर्षा, लेदोसहितको बाढी, बेमौसमी वर्षा, हिमपहिरो तथा हिमताल विस्फोटजस्ता घटनाहरू बढ्नुको प्रमुख कारण जलवायु परिवर्तन मानिएको छ। यस्ता विपद्का घटनामा प्राकृतिक कारणसँगै मानवीय गतिविधिहरू पनि समान रूपमा जिम्मेवार रहेका छन्।

यसरी नेपालमा विपद् जोखिमको अवस्था जटिल र चुनौतीपूर्ण बन्दै गएको छ, जसले दीर्घकालीन योजना, जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी, तथा प्रभावकारी विपद् व्यवस्थापन प्रणालीको आवश्यकता झनै स्पष्ट बनाएको छ।

१.६.१ मिति २०८२ श्रावण १ देखि २०८३ असार मसान्तसम्म घटेका विपद् सम्बन्धी प्रमुख घटनाहरू

२०८२ श्रावण १ गतेदेखि २०८३ असार मसान्तसम्म नेपालमा भएका विपद्जन्य घटनाहरूलाई विश्लेषणसहित देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

आगलागी

वि.सं. २०८२ श्रावण १ गतेदेखि २०८३ असार मसान्तसम्म देशभर आगलागीका ३,७३३ वटा घटना घटेका छन् जसबाट १०४ जनाको मृत्यु र ५४७ जना घाइते भएका छन्। ५२३ घर

पूर्णरुपमा र ३९३ घर आंशिक रुपमा क्षतिग्रस्त भएका छन्। आगलागीबाट ४,२८४ परिवार प्रभावित भएका छन् भने अनुमानित रु. १,६५,०३,३५,०८७ नोक्सानी भएको छ। आगलागीमा ६५५ गोठ जल्दा १,३८९ वटा पशुचौपायाको पनि क्षति हुन पुगेको छ। आगलागीबाट भएको क्षतिको विवरण तालिका नं.१ मा प्रस्तुत छ।

तालिका १: आगलागीजन्य क्षतिको प्रदेशगत विवरण

प्रदेश	मृत्यु	घाइते	प्रभावित परिवार	घर क्षति		गोठ क्षति	अनुमानित क्षति(रु)
				आंशिक	पूर्ण		
कोशी	१३	१११	१,०१०	१०२	२०३	१७९	४७,४९,७०,९८०
मधेश	३४	१४५	१,१५२	११४	११६	१६४	३०,९३,६५,३००
बाग्मती	१४	१०६	५६७	४७	३६	४८	२६,९५,०४,५६०
गण्डकी	११	३९	३१६	१८	३४	४६	२२,९९,५६,२००
लुम्बिनी	१६	८६	६४९	४६	७८	१२१	१९,२७,०६,२४७
कर्णाली	८	२२	२२५	२५	२७	२०	३,३३,१५,४००
सुदुर पश्चिम	८	३८	३६५	४१	२९	७७	१४,०५,१६,४००

पहिरो

वि.सं. २०८२ श्रावण १ गतेदेखि २०८३ असार मसान्तसम्म देशभर पहिरोका ८९५ वटा घटना घटेका छन्। यसबाट ८० जनाको मृत्यु, १०० जना घाइते र ५ जना बेपत्ता भएका छन्। ३८८ घर पूर्ण र ९१८ घर आंशिक क्षति पुगेको र १,७६० परिवार प्रभावित भएका छन् भने रु. ४,५४,६५,१०० भन्दा बढी निजी सम्पत्ति नोक्सानी भएको छ। पहिरोको विवरण तालिका नं. २ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २: पहिरोजन्य क्षतिको प्रदेशगत विवरण

प्रदेश	मृत्यु	घाइते	बेपत्ता	प्रभावित परिवार	घर क्षति		गोठ क्षति	अनुमानित क्षति(रु)
					पूर्ण	आंशिक		
कोशी	४७	३६	१	१०८३	३५३	८६२	८	३,७९,३५,१००
मधेश	०	०	०	१	०	०	०	०
बाग्मती	६	१८	२	२३३	६	१५	८	२०,८०,०००
गण्डकी	१४	१७	१	८१	२	५	६	०
लुम्बिनी	४	७	०	४६	१२	७	६	१७,००,०००
कर्णाली	९	११	०	२४४	१२	२२	०	१,३५,०००
सुदूरपश्चिम	०	११	१	७२	३	७	०	३,६१,५०००

बाढी

वि.सं. २०८२ श्रावण १ गतेदेखि २०८३ असार मसान्तसम्म देशभर बाढीका ३५५ वटा घटना घटेका छन् जसबाट ३६ जनाको मृत्यु, १७ जना घाइते र ८ जना बेपत्ता भएका छन्। यसबाट ४६ घर पूर्ण रुपमा क्षति, ४१ घरमा आंशिक क्षति पुगेको र २४७५ परिवार प्रभावित भएका छन् भने रु. १७,९८,८१,६०० भन्दा बढी निजी सम्पत्ति नोक्सानी भएको छ। बाढीमा १० गोठ पनि क्षति हुन पुगेको छ। बाढीजन्य क्षतिको विवरण तालिका नं. ३ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३ : बाढीजन्य क्षतिको प्रदेशगत विवरण

प्रदेश	मृत्यु	घाइते	बेपत्ता	प्रभावित परिवार	घर क्षति		गोठ क्षति	अनुमानित क्षति(रु)
					पूर्ण	आंशिक		
कोशी	८	६	२	११५७	५	८	६	१५,६१,८७,६००
मधेश	३	०	१	४६४	१	०	१	७,८९,०००
बाग्मती	१३	७	५	१४३	१	१	०	२२,९०,०००
गण्डकी	३	०	०	३७	२	४	१	१३,००,०००
लुम्बिनी	५	०	०	९१	१	२	२	१,२५,०००
कर्णाली	२	४	०	१८२	१२	२५	०	१,६२,९०,०००
सुदूरपश्चिम	२	०	०	४०१	२४	१	०	२९,००,०००

भारी वर्षा

वि.सं. २०८२ श्रावण १ गतेदेखि २०८३ असार मसान्तसम्म देशभर भारी वर्षाका ५१४ वटा घटना घटेका छन् ।यसबाट १० जनाको मृत्यु र २५ जना घाइते भएका छन्। यसबाट १२४ घर पूर्ण क्षति, ९३ घर आंशिक क्षति र ६५२ परिवार प्रभावित भएका छन् भने रु. ५,०८,२६,५४१ भन्दा बढी निजी सम्पत्ति नोक्सानी भएको छ।भारी वर्षामा ४३ वटा गोठ पनि क्षति हुन पुगेको छ।भारी वर्षाले पुऱ्याएको क्षतिको विवरण तालिका नं. ४ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४ : भारी वर्षाले पुऱ्याएको क्षतिको प्रदेशगत विवरण

प्रदेश	मृत्यु	घाइते	प्रभावित परिवार	घर क्षति		गोठ क्षति	अनुमानित क्षति(रु)
				पूर्ण	आंशिक		
कोशी	१	३	६४	८	१३	८	१,७१,१२,६४१
मधेश	०	१	६२	१४	१४	३	१,१०,५०,९००
बाग्मती	२	११	१९३	१०	१	२	५९,६०,०००

प्रदेश	मृत्यु	घाइते	प्रभावित परिवार	घर क्षति		गोठ क्षति	अनुमानित क्षति(रु)
				पूर्ण	आंशिक		
गण्डकी	१	३	५१	१२	८	४	७,००,०००
लुम्बिनी	२	०	१२५	३७	२०	१०	१,२७,६८,०००
कर्णाली	०	३	८६	२३	२६	९	४,१५,०००
सुदूरपश्चिम	४	४	७१	२०	११	७	२८,२०,०००

चटयाङ

वि.सं. २०८२ श्रावण १ गतेदेखि २०८३ असार मसान्तसम्म देशभर चटयाङ्गका ४३१ वटा घटना घटेका छन् जसबाट ४५ जनाको मृत्यु र २८१ जना घाइते भएका छन्। यसबाट ८ वटा घर पूर्ण रुपमा र ३४ घर आंशिक क्षति पुगेको र ५४५ परिवार प्रभावित भएका छन् भने रु. १,५२,३४,५०० भन्दा बढी निजी सम्पत्ति नोक्सानी भएको छ। चटयाङ्गमा ९ बटा गोठ पनि क्षति हुन पुगेको छ। चटयाङ्ले पुऱ्याएको क्षतिको विवरण तालिका नं. ५ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५: चटयाङले पुऱ्याएको क्षतिको प्रदेशगत विवरण

प्रदेश	मृत्यु	घाइते	प्रभावित परिवार	घर क्षति		गोठ क्षति	अनुमानित क्षति(रु)
				पूर्ण	आंशिक		
कोशी	९	८२	१७१	६	९	७	८०,४९,५००
मधेश	८	२१	३३	०	२	०	२,६८,०००
बाग्मती	७	२५	५२	०	५	१	४५,४५,०००
गण्डकी	५	२५	४२	०	४	१	२५,०००
लुम्बिनी	१३	६०	९६	१	९	०	१२,५५,०००
कर्णाली	२	३२	८८	०	४	०	१०,८,००००
सुदूरपश्चिम	१	३६	६३	१	१	०	१,२०००

हावाहुरी

वि.सं. २०८२ श्रावण १ गतेदेखि २०८३ असार मसान्तसम्म देशभर हावाहुरीका ६८५ वटा घटना घटेका छन् जसबाट १८ जनाको मृत्यु र ८९ जना घाइते भएका छन्। यसबाट ९६ वटा घर पूर्ण क्षति, १,०९४ वटा घर आंशिक क्षति पुगेको र १,८०७ परिवार प्रभावित भएका छन् भने रु. १६,५३,११,४०० भन्दा बढी निजी सम्पत्ति नोक्सानी भएको छ। हावाहुरीमा १२९ वटा गोठ पनि क्षति हुन पुगेको छ। हावाहुरीले पुऱ्याएको क्षतिको विवरण तालिका नं. ६ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ६ : हावाहुरीले पुऱ्याएको क्षतिको प्रदेशगत विवरण

प्रदेश	मृत्यु	घाइते	प्रभावित परिवार	घर क्षति		गोठ क्षति	अनुमानित क्षति(रु)
				पूर्ण	आंशिक		
कोशी	४	१८	४५१	४९	२४०	३५	११,६६,८६,०००
मधेश	८	२२	४८२	१५	२८४	८	२,१८,१५,५००
बागमती	२	१०	१५१	१	९५	१०	१,८८,२०,०००
गण्डकी	०	११	२४०	१०	२१३	३४	७,०२,०००
लुम्बिनी	३	९	२०६	१६	६९	२८	४२,१३,५००
कर्णाली	१	६	११०	१	५८	४	१०,९८,०००
सुदूरपश्चिम	०	१३	१६७	४	१३५	१०	१९,७६,४००

जनावर आक्रमण

वि.सं. २०८२ श्रावण १ गतेदेखि २०८३ असार मसान्तसम्म देशभर जनावर आक्रमणका ५९१ वटा घटना घटेका छन्। जसबाट ६३ जनाको मृत्यु र ३१४ जना घाइते भएका छन्। कुल १० घर पूर्ण क्षति, ६१ घर आंशिक क्षति पुगेको र ९५८ परिवार प्रभावित भएका छन् भने रु. १,९८,००,१०० भन्दा बढी निजी सम्पत्ति नोक्सानी भएको छ। जनावर आक्रमणबाट भएको क्षतिको विवरण तालिका नं. ७ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ७ : जनावर आक्रमणले पुऱ्याएको क्षतिको प्रदेशगत विवरण

प्रदेश	मृत्यु	घाइते	प्रभावित परिवार	घर क्षति		गोठ क्षति	अनुमानित क्षति(रु)
				पूर्ण	आंशिक		
कोशी	१२	७९	३९१	७	४१	२	१,६२,२०,०५०
मधेश	१०	३७	१४३	०	९	०	२८,६१,०५०
बागमती	९	४५	६४	०	०	०	५७,०००
गण्डकी	०	३८	५०	०	०	०	५५,०००
लुम्बिनी	२१	५१	८०	१	०	०	१,४०,०००
कर्णाली	६	३०	५९	०	०	०	१,८०,०००
सुदूरपश्चिम	५	३४	१७१	२	११	०	२,८७,०००

सर्पदंश

वि.सं. २०८२ श्रावण १ गतेदेखि २०८३ असार मसान्तसम्म देशभर सर्पदंशका ९९२ वटा घटना घटेका छन्। यसबाट ८६ जनाको मृत्यु, ९११ जना घाइते र ९९३ परिवार प्रभावित भएका छन्। सर्पदंशका कारणले मृत्यु तथा घाइते हुनेहरूको प्रदेशगत विवरण तालिका नं. ८ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ८ : सर्पदंशका कारणले मृत्यु तथा घाइते हुनेहरुको प्रदेशगत विवरण

प्रदेश	मृत्यु	घाइते	प्रभावित परिवार
कोशी	१५	१३२	१४७
मधेश	३२	१३७	१६८
बागमती	१	३४	३४
गण्डकी	०	९१	९२
लुम्बिनी	२३	२६८	२८७
कर्णाली	२	४४	४८
सुदूरपश्चिम	१३	२०५	२१७

हवाई दुर्घटना

वि.सं. २०८२ श्रावण १ गतेदेखि २०८३ असार मसान्तसम्म २ वटा हवाई दुर्घटना हुँदा ८ जना घाइते भएका छन्।

१.६.२ आ.व. २०८२/०८३ को श्रावण १ गतेदेखि २०८३ असार मसान्तसम्म नेपालमा घटेका प्रमुख विपद्जन्य घटनाहरूको एकीकृत विश्लेषण

आ.व. २०८२/०८३ को श्रावण १ गतेदेखि २०८३ असार मसान्तसम्म घटेका प्रमुख विपद्जन्य घटनाको एकीकृत विवरण तालिका नं. ९ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ९ : आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को श्रावण १ गतेदेखि २०८३ असार मसान्तसम्ममा घटेका विपद्का घटनाको सङ्क्षिप्त विवरण

क्र.सं.	विपद्को नाम	मृत्यु	वेपत्ता	घाइते	प्रभावित घरपरिवार	अनुमानित क्षति (रु. लाखमा)
१	आगलागी	१०४	०	५४७	४,२८४	१,६५,०३,३५,०८७
२	सर्पदंश	८६	०	९११	९९३	०
३	पहिरो	८०	५	१००	१,७६०	४,५४,६५,१००
४	जनावर आतङ्क	६३	१	३१४	९५८	१,९८,००,१००
५	लेक लाग्नु	५१	०	११३	१५७	०
६	चट्याङ्ग	४५	०	२८१	५४५	१,५२,३४,५००
७	बाढी	३६	८	१७	२,४७५	१७,९८,८१,६००
८	हावाहुरी-	१८	०	८९	१,८०७	१६,५३,११,४००
९	भारी वर्षा	१०	०	२५	६५२	५,०८,२६,५४१
१०	हिऊँपहिरो	७	५	१५	२७	०
११	वन डढेलो	३	०	३	५४	१४,९१,१००
१२	डुङ्गा पल्टेर	२	०	०	१	०
१३	अन्य	१	०	३	४	०
१४	भूकम्प	०	०	०	१	०
१५	महामारी	०	०	०	१५५	०
१६	शीतलहर	०	०	०	०	०
१७	हवाई दुर्घटना	०	०	८	८	०
१८	असिना	०	०	०	४	८०,०००
	कुल जम्मा	५०६	१९	२,४२६	१३,८८५	२,१२,८४,२५,४२८

१.७ कार्यालय प्रमुख र सूचना अधिकारको नाम र पद

क्र.स.	फोटो	नाम र पद	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
१.		डा.धर्मराज उप्रेती कार्यकारी प्रमुख	९८५१४१३१९७	मिति २०८३/०४/०८ देखि कार्यकारी प्रमुख पदमा कार्यरत।
२.		शान्ति महत उपसचिव/प्रवक्ता/ सूचना अधिकारी	९८५१३२०२६९	मिति २०८२/०४/०८ देखि यस कार्यालयमा कार्यरत रहेको।

परिच्छेद-दुई
सम्पादित भएका मुख्य मुख्य कार्यहरू

२.१ आ.व. २०८२/८३ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको प्रगति

कार्यालय कोड नं : ३१४००३५०२

आ.व. २०८२/८३ को बजेट खर्चको विवरण

क्र. सं.	बजेट उ.शी.नं.	अन्तिम बजेट	असार महिनासम्मको खर्च	बाँकी बजेट	खर्च प्रतिशत
१	३१४००१०४ (पूँजीगत)	२,७३,२०,०००	२,४७,६३,८६०	२५,५६,१४०	९०.६४%
२	३१४००१०३ (चालू)	२०,२४,५८,७०४	१५,२०,४९,७३६.९०	५,०४,०८,९६७.	७५.१०%

२.२ गृह प्रशासन सुधार योजना, २०७८ को (आ.व २०८२/८३) को प्रगति

सि.नं.	योजनाको बुँदा नं.	जिम्मेवारी	प्रगति अवस्था
१	११	राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरण (NRA) बाट सरी आएको जिम्मेवारी समेत बहन गर्ने गरी निर्देशिका तयार गर्ने।	राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरणको बाँकी काम सम्पन्न गर्न संशोधन सहित आठवटा कार्यविधि मिति२०७८/१०/१४ को कार्यकारी समितिको बैठकबाट स्वीकृत भई कार्यान्वयन रहेको।
२	२६	विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी स्वयंसेवक ब्यूरो निर्देशिका तर्जुमा गर्ने।	स्वयंसेवक ब्युरो गठन तथा परिचालन कार्यविधि, २०७८ तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा रहेको।
३	३१	राष्ट्रिय विपद् उत्थानशील कार्यढाँचा (National Disaster Resilience Framework) जारी गरी सो को कार्ययोजना बनाउने।	शुरूवाती प्रतिवेदन तयार भएको।
४	६७	प्राधिकरणको भवन निर्माण तथा संस्थागत क्षमता सुदृढीकरण गर्ने।	भवन निर्माण नभएको।
५	६८	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र (DEOC) को छुटै इकाई स्थापनका लागि संगठन तथा व्यवस्थापन सर्बेक्षण गर्ने।	७७ वटै जिल्लामा आपत्कालीन नम्बर १२३४ मा फोन गरेपछि जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रबाट

			गुनासो/समस्या संबोधन हुने गरी प्रबन्ध मिलाइएको।
६	११७	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी तीनै तहमा समान बुझाइका लागि अध्ययन, अनुसन्धान र क्षमता विकास कार्यक्रम संचालन गर्ने।	नियमित रूपमा भइरहेको। स्थानीय तहका कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धिको लागि १९ जनालाई DRP सम्बन्धी तालिम प्रदान गरिएको। विपद् पोर्टल सम्बन्धी विषयमा क्षमता अभिवृद्धि तालिम सम्पन्न भएको।
७	१२८	प्रकोपजन्य जोखिम न्यूनीकरण तथा प्रतिकार्यका लागि Risk Assessment Platform तयार गर्ने।	विपद् पोर्टलमा Risk Assessment को विवरण upload गरिएको।
८	१२९	मनसुनजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना कार्य सम्पन्न गर्ने।	मनसुनजन्य विपद् प्रभावित निजी आवास पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना कार्य नियमित रुपमा भइरहेको।
९	१३०	विपद्को समयमा खोज तथा उद्धार कार्यमा खटिने जनशक्तिको जोखिम बीमा सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने।	जनशक्तिको जोखिम बिमा सम्बन्धी प्रतिवेदन तयार भई पेश गर्ने चरणमा रहेको।
१०	१३१	विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा विशेष योगदान पुर्याउने संस्था तथा व्यक्तिलाई सम्मान स्वरुप पुरस्कृत गर्न मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने।	विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा विशेष योगदान पुर्याउने संस्था तथा व्यक्तिलाई सम्मान स्वरुप पुरस्कृत गर्न सम्बन्धी मापदण्ड, आगामी कार्यकारी समितिमा स्वीकृतिको लागि पेश गर्ने तयारीमा रहेको।
११	१३५	National Siulation Exercise (SIMEX) Guiding सम्बन्धी दिग्दर्शन	कृत्रीम घटना अभ्यास सञ्चालन निर्देशिका,२०८३ स्वीकृत भई २ स्थानमा स्थानीयकरण गरिएको।

		र Drill तर्जुमा गरी कृत्रिम अभ्यास कार्यक्रम संचालन गर्ने।	
१२	१३२	जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापना हुन बाँकी १५ वटा जिल्लाहरूमा आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र स्थापना एवम् सबै जिल्लामा आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्र सुदृढीकरण र संचालन गर्ने।	७७ वटै जिल्लामा आपत्कालीन नम्बर १२३४ मा फोन गरेपछि जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रबाट गुनासो/समस्या संबोधन हुने गरी प्रबन्ध मिलाइएको।
१३	१३७	प्रकोपको प्रकृति अनुरुप सम्मुखता, संकटउन्मुखता र जोखिमको आकलन तथा नक्साङ्कन गर्ने।	जोखिम आकलन नियमित रूपमा भइरहेको पहिरो र मनसुनजन्य विपद्को निश्चित स्थानहरूमा नक्साङ्कन भइरहेको । सबै प्रकारका विपद्लाई नक्साङ्कन समेट्ने कार्य भइरहेको।
१४	१६७	विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना, २०१८-३०को प्रगति अनुगमन गर्न Monitor for Disaster Strategic Action Plan (MDSA) सफ्टवेयर प्रणाली संचालनमा ल्याउने।	Monitor for Disaster Strategic Action Plan (MDSA) सफ्टवेयर प्रणाली संचालनमा आएको।
१५	९ (सहयोगी)	विपद् जोखिम व्यवस्थापनका लागि अन्तरतह समन्वय सम्बन्धी मार्गदर्शन तर्जुमा गर्ने।	आ.व २०८२/८३ को वार्षिक कार्यक्रममा प्रविष्टि गरिएको।
१६	२७ (सहयोगी)	उद्धारोत्तर आश्रयस्थल (Evacuation Centre/Rescue Centre) स्थापना गर्ने सम्बन्धमा नीतिगत मापदण्ड तयार गर्ने।	
१७	२८(सहयोगी)	मानवीय सहायतास्थल संचालन सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने।	आपत्कालीन गोदामघर सञ्चालन कार्यविधि, २०८१ स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा रहेको।

१८	२९ (सहयोगी)	विपद् अवस्थामा जोखिममा रहेका व्यक्ति तथा समूहको प्राथमिकताका आधारमा व्यवस्थापन गर्न एकीकृत मापदण्ड तयार गर्ने।	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा लैङ्गिक समानता, अपाङ्गता तथा समाजिक समावेशीकरण रणनीतिक कार्ययोजना, २०८१ र विपद् संवेदनशील समाजिक सुरक्षा तथा राहत कार्यान्वयनमा आएको।
१९	३० (सहयोगी)	विपद् व्यवस्थापनको सम्बन्धमा विशेषज्ञ समिति गठनका लागि कार्यविधि तर्जुमा गर्ने।	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६ को नियमावली, २०७६ को नियम ४ मा विशेषज्ञ समिति सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको।
२०	३२ (सहयोगी)	राहत सामग्रीको गुणस्तर सम्बन्धी मापदण्ड निर्माण गर्ने।	
२१	१३३ (सहयोगी)	हलुका र मध्यम तहको खोज तथा उद्धारका लागि आवश्यक उपकरण सहितको तुरुन्तै परिचालन हुने स्वयंसेवक सहितको विशेष टोली (First Responder/Flying Squad) व्यवस्था गर्ने।	खोज तथा उद्धार टोली गठन तथा परिचालन सम्बन्धी मापदण्ड, २०८३ स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा रहेको।
२२	१३४(सहयोगी)	अन्तरराष्ट्रिय खोज तथा उद्धार सहयोगी समूह (International Search and Rescue Advisory Group - INSARAG) को Accreditation प्राप्त गर्ने।	
२३	१३६ (सहयोगी)	विपद् पूर्वतयारीका लागि स्थानीय तहसम्म खुल्ला क्षेत्रहरूको अद्यावधिक एवम् प्रकाशन गर्ने।	निरन्तर रुपमा विपद् पोर्टलमा अद्यावधिक भइरहेको।
२४	१३८ (सहयोगी)	प्रहरी चौकीस्तरसम्म विपद् उद्धारका सामग्रीहरूको व्यवस्था गर्ने।	निरन्तर रुपमा भइरहेको।
२५	१३९ (सहयोगी)	विपद् व्यवस्थापन डाटावेस प्रणाली (Disaster Management Database System) को स्थापना गर्ने।	विपद् व्यवस्थापन पोर्टल संचालनमा रहेको।
२६	१४० (सहयोगी)	विपद् व्यवस्थापनमा खटिने जनशक्तिको क्षमता विकास गर्ने।	सुरक्षा निकाय र स्वयंसेवकलाई Community Action for Disaster Response (CADRE), Medical First Responder (MFR), Collapsed Structure and Resuce(CSSR),Swift Water Rescue (SWR), Hospital Preparedness for Emergencies

			(HOPE) सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्दै सवैप्रकारका विपद् प्रभावितलाई शीघ्र खोज तथा उद्धार कार्यका लागि तयारी अवस्थामा राखिएको।
२७	१६४ (सहयोगी)	राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र (National Emergency Operation Centre-(NEOC) सञ्चालन कार्यविधि परिमार्जन गर्ने।	कार्यविधि स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा रहेको।
२८	१६६ (सहयोगी)	विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कार्यनीति, मापदण्ड तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना, २०१८-३० को मध्यावधिक समिक्षाका लागि समिति गठन।	२०८१/०८२ को प्रतिवेदन तयार भएको ।

२.३ आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को प्रमुख कार्यहरू र मुख्य मुख्य उपलब्धीहरू

विपद् अनुसन्धान, मापदण्ड निर्धारण तथा क्षमता विकास शाखा

क्र.स.	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन अवस्था
१	तीनवटा प्रदेशका तीन स्थानमा वन डढेलो व्यवस्थापन तालिम	सम्पन्न
२	Nature-based Solutions for DRR क्षेत्रगत समन्वय कार्यक्रम	सम्पन्न
३	Assessment of Possibility of Infrastructure Damage by Landslide	सम्पन्न
४	देशका विभिन्न स्थानहरूमा बस्ती स्थानान्तरण सम्बन्धमा आपत्कालीन भौगोलिक अध्ययन कार्य	सम्पन्न
५	प्रारम्भिक अध्ययनबाट पहिचान भएका स्थानहरूमा Geophysical लगायत विस्तृत Geological Study	सम्पन्न
६	बाढी, पहिरो तथा debris प्रभावित क्षेत्रको अध्ययन अवलोकन कार्य	सम्पन्न
७	विपद् पूर्वसूचना (Early Warning), पूर्व कार्य (Anticipatory Action) सम्बन्धी कार्यक्रम	सम्पन्न
८	प्रभावमा आधारित पूर्वानुमान र विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी विद्यालयस्तरीय चेतनामूलक कार्यक्रम	सम्पन्न
९	लुम्बिनी प्रदेशमा तातो हावाको लहरको प्रकोप जोखिम नक्सांकन	सम्पन्न

योजना, अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन अवस्था
१	वार्षिक प्रतिवेदन, अनुसन्धान प्रतिवेदन, कार्यविधि, नियमावली प्रकाशन।	२०० थान वार्षिक प्रतिवेदन र १००० थान विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन,२०७४ तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमवली २०७६ प्रकाशन गरिएको।
२	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा लैंगिक समानता, अपाङ्गता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी रणनीतिक कार्ययोजना प्रकाशन तथा स्थानीयकरण गर्ने।	७ प्रदेश, ७७ जिल्ला र ७५३ वटा स्थानीय तहमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा लैंगिक समानता, अपाङ्गता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी रणनीतिक कार्ययोजना,२०८१ कार्यन्वयनको लागि पठाइएको साथै ३ वटा स्थानीय तहमा कार्ययोजनाको स्थानीयकरण गरिएको।
३	एकीकृत Simulation Guideline को स्थानीयकरणका लागि अन्तरक्रिया कार्यक्रम।	लक्ष्य बमोजिम २ स्थानमा सम्पन्न।
४	बहुप्रकोपीय दृष्टिले उच्च जोखिमयुक्त स्थानीय तहका विद्यालयमा विपद् जोखुम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय पाठ्यक्रम (Local Curriculum) निर्माण तथा सम्बन्धित स्थानीय तहमा प्रबोधिकरण (हिमाल पहाड र तराईका १/१ वटा स्थानीय तह)।	प्राधिकरण तथा विश्व खाद्य कार्यक्रमको साझेदारीमा ११ स्थानबाट पाठ्यक्रममा समेट्नु पर्ने सुझाव संकलन गरिएको र पाठ्यक्रमको मस्यौदा तयार भएको।
५	ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका, कार्ययोजना, रणनीति, मापदण्ड तर्जुमा/परिमार्जन गर्ने।	खोज तथा उद्धार टोली गठन तथा परिचालन सम्बन्धी मापदण्ड,२०८३
		कृत्रिम घटना अभ्यास सञ्चालन कार्यविधि,२०८३
		विपद् प्रभावित निजी आवास प्रबलीकरण, पुननिर्माण तथा पुनर्स्थापना अनुदान (दोस्रो संशोधन) कार्यविधि,२०८३
		आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र सञ्चालन कार्यविधि,२०८२
		अस्थायी आवास निर्माण अनुदान मापदण्ड,२०८२
		मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०८३
		अत्यधिक गर्मी वा तातो हावाको लहर(लु) र खडेरीका लागि पूर्वतयारी, पूर्वकार्य तथा शीघ्र प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना,२०८३
		वन, डढेलो नियन्त्रण पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोना, २०८२

सि.नं.	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन अवस्था
		शीतलहर पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०८२
६	वार्षिक तथा अर्धवार्षिक समीक्षा गोष्ठी	लक्ष्य बमोजिम सम्पन्न भएको।
७	प्रदेश तथा स्थानीय तहका प्रतिनिधि तथा कर्मचारीलाई विपद् सम्वेदनशील सामाजिक सुरक्षा तथा राहत वितरण मापदण्ड २०८१ को कार्यान्वयनको लागि अभिमुखीकरण तथा तालिम।	अभिमुखीकरण तथा तालिम ५० वटा स्थानमा सम्पन्न भएको ।
८	विपद् सम्वेदनशील सामाजिक सुरक्षा तथा राहत वितरण मापदण्ड २०८१ को कार्यावयनको लागि सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमसँग अन्तर आद्वता लागि आवश्यक छलफल तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम।	लक्ष्य बमोजिम सम्पन्न भएको।
९	विपद् सम्वेदनशील सामाजिक सुरक्षा तथा राहत वितरण मापदण्ड २०८१ मापदण्डको कार्यान्वयनको लागि BIPAD पोर्टलको अपडेट।	Update को लागि आवश्यक छलफल भइरहेको ।
१०	संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका कर्मचारीलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी आधारभूत तालिम।	लक्ष्य बमोजिम कार्यसम्पन्न।
११	ललितकला प्रतिष्ठानका कलाकारसँग विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा आवासीय कार्यशाला गरी चित्रकला उत्पादन र प्रकाशन।	२० वटा चित्रकला/कार्टुन सिर्जना र सोको ५०० प्रति "विपद्को चेतनाकलाको अभिव्यक्ति" प्रकाशन गर्ने कार्य सम्पन्न भएको ।

विपद् प्रतिकार्य शाखा

क्र.स.	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन अवस्था
१	शीतलहर पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०८२ तर्जुमा	स्वीकृत भई कार्यान्वयन भइरहेको

२	हिमपात पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०८२ तर्जुमा	स्वीकृत भई कार्यान्वयन भइरहेको
३	वन डढेलो नियन्त्रण पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०८२ तर्जुमा	स्वीकृत भई कार्यान्वयन भइरहेको
४	मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०८३ तर्जुमा	स्वीकृत भई कार्यान्वयन भइरहेको
५	वायु प्रदूषणजन्य विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०८२-८७ मस्यौदा तयार	अन्तिम मस्यौदा तयार
६	वन डढेलो जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०८२ एवं कार्ययोजना, २०८२/८३-२०९१/९२ को मस्यौदा तयार	अन्तिम मस्यौदा तयार
७	मिति २०८२ वैशाख ६ गतेदेखि ८ गते (सन् २०२६ अप्रिल १९-२१) गतेसम्म Early Warnings for All (EW४All) National End to End Early Warning System Simulation Exercise (SIMEX) सञ्चालन	सम्पन्न
८	१३ कार्यदिनको Medical First Responder (MFR) तालिम संचालन	सम्पन्न
९	६ कार्यदिने Swift Water Rescue (SWR) Training संचालन	सम्पन्न
१०	४ कार्यदिने Community Action for Disaster Response (CADRE) तालिम संचालन	सम्पन्न
११	८ कार्यदिने Collapsed Structure Search & Rescue (CSSR) तालिम संचालन	सम्पन्न
१२	प्रभावकारी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्य गर्न Situation Room स्थापना	स्थापना भई निरन्तर कार्यसम्पादन भइरहेको
१३	४ कार्यदिने Hospital Preparedness for Emergencoes (HOPE) तालिम सञ्चालन	सम्पन्न
१४	विपद् पोर्टल र मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजनाबारे सबै प्रदेश आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा कार्यरत कर्मचारी र विपद् सम्पर्क व्यक्ति, जिल्ला सुरक्षा समिति, जिल्ला प्रशासन कार्यालयका विपद् सम्पर्क व्यक्ति एवं जिल्ला आपत्कालीन कार्यसंचालन केन्द्रमा कार्यरत कर्मचारी र सबै स्थानीय तहका प्रमुख/अध्यक्ष, उपप्रमुख/उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, सूचना प्रविधि अधिकृत र विपद् सम्पर्क व्यक्तिहरुलाई भर्चुअल माध्यमबाट सहभागी गराई चरणवद्ध रुपमा अभिमुखीकरण	सम्पन्न
१५	अत्यधिक गर्मी (Extreme Heat) वा तातो हावाको लहर (Heat Wave) र खडेरीका लागि पूर्वतयारी, पूर्वकार्य तथा शीघ्र प्रतिकार्य कार्ययोजना, २०८३ तर्जुमा	स्वीकृत
१६	प्राधिकरण, स्थानीय तह, विभिन्न संघसंस्थासँगको सहकार्यमा १३ वटा स्थानीय तहमा विपद् स्वयंसेवक परिचालन तालिम (VMT) संचालन गरी ३१७ जना विपद् स्वयंसेवक (सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल बाहेक) तयार	सम्पन्न

१७	खोज तथा उद्धार टोली गठन तथा परिचालन सम्बन्धी मापदण्ड, २०८३ तर्जुमा	स्वीकृत भई कार्यान्वयन भइरहेको
१८	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वकार्य राष्ट्रिय कार्यढाँचा, २०८३ तर्जुमा	स्वीकृत भई कार्यान्वयन भइरहेको
१९	सबैका लागि पूर्वसूचना राष्ट्रिय मार्गचित्र, २०२६-२०३० तर्जुमा	अन्तिम मस्यौदा तयार
२०	MFR/CSSR Instructor Development Training मोड्युल तर्जुमा	तर्जुमा भइरहेको
२१	Training for Instructor (TFI) Development Training मोड्युल तर्जुमा	तर्जुमा भइरहेको
२२	Incident Command System Training मोड्युल तर्जुमा	तर्जुमा भइरहेको
२३	विपद् खोज तथा उद्धार कार्यमा सहकार्य गर्ने गरी AOAN, Nepal Drone Association र NARA सँग समझदारी	समझदारी भई कार्यान्वयन भइरहेको
२४	NTC & NCell सँगको सहकार्यमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा खटिने प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय तहका Responders लाई Alert Message पठाउने सूचना प्रणालीको प्रयोग	कार्यान्वयन भइरहेको।
२५	Road Blockage Monitoring & Response गर्न बनाइएको SETU App प्रयोगमा	कार्यान्वयन भइरहेको।
२६	विनाशकारी भूकम्पको परिदृश्यमा आधारित Virtual Table top simulation exercise सम्पन्न	सम्पन्न

सूचना तथा सञ्चार शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन अवस्था
१	पब्लिक अफेयर्स, रिसर्च तथा कम्यूनिकेशन (PARC) सँगको सहकार्यमा आगलागी, बाढी, पहिरो, डुबान, हावाहुरी, भूकम्पलगायत ८ वटा विपद् सम्बन्धी ११ वटा स्थानीय भाषा समेत गरी ४० वटा सचेतनामूलक श्रव्यदृश्य सामाग्री उत्पादन गरी प्रकाशन/प्रशारण	सम्पन्न
२	नेपालमा विपद् बीमाको संभाव्यता अध्ययन गर्न प्राधिकरणका सहसचिवको संयोजकत्वमा अर्थ, संघीय मामिला, राष्ट्रिय योजना आयोग, शहरी विकास मन्त्रालय र वीमा प्राधिकरण सदस्य रहने गरी समिति गठन भई उक्त समितिबाट मिति २०८३/१/२१ मा प्रतिवेदन तत्कालिन कार्यकारी प्रमुख दिनेश प्रसाद भट्ट समक्ष पेश	सम्पन्न
३	२०८२ सालको मनसुनका समयमा विपद्का सूचना, सन्देश तथा आउटरिचलाई प्रभावकारी बनाउन सार्वजनिक प्रसारण संस्था (नेपाल टेलिभिजन र रेडियो नेपाल) पत्रकार महासंघ, सामुदायिक रेडियो नेटवर्क (CIN), राष्ट्रिय नगरपालिका संघ, गाउँपालिका राष्ट्रिय महासंघ, तीनवटै सुरक्षा निकाय, यातायात राष्ट्रिय महासंघ तथा यातायात मजदुर संगठनका नेताहरुसहितको सहभागितामा अन्तरक्रिया तथा छलफल	सम्पन्न

५	प्राधिकरणबाट भएका गतिविधिका साथै विपद्का क्षेत्रमा भए गरेका कामहरु समेटिएको र मासिक रुपमा प्रकाशित हुँदै आएको 'राष्ट्रिय विपद् बुलेटिन ५ (पाँच) अंक प्रकाशित	सम्पन्न
६.	विपद् सम्बन्धी विभिन्न पक्षहरुका बारेमा धारणासहितको विज्ञहरुका लेखहरु समेटिएको विपद् उत्थानशील पत्रिका प्रकाशन	सम्पन्न
७.	भारी वर्षा, अत्यधिक गर्मी तथा तातो हावाको लहर सम्बन्धी अलर्ट, पूवतयारी तथा एड्भाइजरी लगायतका गरी ४ वटा प्रेस नोट प्रकाशित	सम्पन्न
८	नेपाल टेलिभिजनसँगको सहकार्यमा विपद् सुरक्षित नेपालको ४६ वटा अंक प्रकाशन/प्रशारण	सम्पन्न
९	मनसुन २०८२ को ६० दिने, ९० दिने र समग्र मनुसन २०८२ को अवस्था प्रतिवेदन तयार पारी प्राधिकरणको वेबसाइट, सामाजिक सञ्जालमा	सम्पन्न
१०	विभिन्न विपद् सम्बन्धी विज्ञहरुसँगको कुराकानीमा आधारित पोडकास्ट विपद्का कुराको ८ वटा अंक प्रशारित भएको युट्यूव च्यानल एवं सामाजिक संजालको प्लेटफर्ममार्फत् प्रसारण	सम्पन्न
११	नेपाल रेडक्रससँगको सहकार्यमा डोटेली, थारु र नेपाली सहित गरी ३ वटा भाषामा पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वकार्य (Anticipatory Action), वन डढेलो र सर्पदंश सम्बन्धी ९ वटा सचेतनामूलक भिडियो तयार गरी प्रकाशन/प्रशारण	सम्पन्न
१२	विपद्बारेको जानकारी र यसबाट जोगिने उपाय र पूर्वतयारी समेत समेटि "विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन हाते पुस्तिका" तयार गरी प्रकाशन	सम्पन्न
१३	UNICEF सँगको सहकार्यमा बालबालिका र विपद् सचेतना सम्बन्धी एकवटा भिडियो र ४ वटा पोष्टर तयार गरी प्रकाशन/प्रशारण	सम्पन्न
१४	आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्रहरुको क्षमता विकास सम्वन्धी तिन प्रदेशका तीन जिल्लामा कार्यक्रम संचालन	सम्पन्न
१५	विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि वित्त व्यवस्थापन रणनीति २०७८ र वजारमा आधारित वित्त व्यवस्थापन कार्यान्वयन कार्ययोजना, २०७८ सम्वन्धी तीन प्रदेशमा तीन वटा सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन	सम्पन्न
१६	आपत्कालीन नम्बर १२३४ को प्रचारप्रसारका लागि सूचनामूलक सन्देश तयार गरी प्रसारण	सम्पन्न

संघसंस्था समन्वय शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन अवस्था
१	लुम्बिनी, कर्णाली, सुदुरपश्चिम र मधेश प्रदेश गरी ४ वटा प्रदेशमा (PPDRR) को गठन तथा सञ्चालनका लागि प्रदेश मन्त्रालय र अन्य साझेदार संस्थाहरुसंग आवश्यक समन्वय गरी कार्यक्रम सम्पन्न	सम्पन्न
२	यस आर्थिक वर्षमा विपद जोखिम न्यूनिकरणका लागि समन्वय तथा सहजीकरण समितिको बैठक बसी विभिन्न संघसंस्थाबाट पेश गरिएका १० वटा परियोजना प्रस्तावमा यस प्राधिकरणसंग सम्बन्धित विषयमा सहमती प्रदान	सम्पन्न
३	MDSA प्रणाली Upgrade गरी सञ्चालनमा ल्याउनका लागि UNDP मार्फत सो प्रणाली अध्यावधिक गरिएको	सम्पन्न
४	RAIN परियोजना अन्तर्गत सिराहा, धनुषा र महोत्तरीमा निर्माण भएको विपद् सुरक्षित आश्रयस्थल स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण	सम्पन्न
५	प्यूठान, दाङ, रोल्पा, कालिकोट, मुगु, जाजरकोट तथा बैतडी जिल्लामा विपद संवेदनशील सामाजिक सुरक्षा मापदण्ड २०८१ को अभिमुखिकरण कार्यक्रमका सम्पन्न	सम्पन्न
६	UNDP द्वारा सञ्चालनमा रहेको Super II Project रहेका ३ वटा प्रदेश (सुदूरपश्चिम, कर्णाली र लुम्बिनी) मा अन्तर प्रदेश समन्वय बैठक सम्पन्न	सम्पन्न
७	भौगर्भिक अध्ययन गर्नका लागि स्थानीय तहबाट यस प्राधिकरणमा माग भई आए बमोजिम सो अध्ययन कार्य गर्नका लागि प्राविधिक र स्रोत साधन सहयोग गर्ने सम्बन्धमा विभिन्न संघसंस्थाहरुसँग समन्वय र छलफल	समन्वय भइरहेको
८	अन्तर प्रदेश संसाधान साझेदारी निर्देशिका र अन्तर पालिका संशाधन साझेदारी निर्देशिकाको मस्यौदामाथि सरोकारवाला निकायहरुवीचमा छलफल गरी सुझाव संकलन	मस्यौदा तयार
९	प्रदेश सुशासन केन्द्रले सञ्चालन गरेको स्थानीय तहका पदाधिकारीहरुको लागि स्थानीय विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा प्रशिक्षण	सम्पन्न
१०	भदौ २३ र २४ मा भएको Gen-z आन्दोलन पश्चात क्षतिग्रस्त कार्यालयहरु पुनर्स्थापनाका लागि गैरसरकारी संस्थाहरुका कार्यक्रमहरुलाई समेत आफ्ना कार्यक्रमहरु हालको सरकारको प्राथमिकता बमोजिम परिमार्जन गर्नका लागि समन्वय गरिएको। सो बमोजिम Super II project को Working Committee बैठक बसेर कार्यक्रम परिमार्जन गरी परियोजना कार्यान्वयनमा रहेका जिल्लाहरु कैलाली, बाँके र सुर्खेतका स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र तथा जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र तत्काल सञ्चालनका लागि कार्यालय सामग्री प्रदान	सम्पन्न
११	Fund for Loss and Damage (FRLD) को प्रस्ताव लेख्ने कार्यका लागि सरोकारवाला निकायहरुसंग विभिन्न चरणमा छलफल र बैठक गरी सो प्रस्ताव पेश	सम्पन्न
१२	विभिन्न सरोकारवाला निकायहरुसंगको सहकार्यमा World Humanitarian Day २०२५ (August-19) मनाउनका लागि Working Committee गठन	कार्यान्वयन भईरहेको

१३	मधेश सुख्खाग्रस्त घोषणा भएपश्चात तत्काल राहत दिनका लागि विभिन्न संघसंस्थाहरुसंगको छलफल र समन्वय राहत वितरण	सम्पन्न

प्रशासन शाखा

सि.नं.	क्रियाकलाप	कार्यान्वयन अवस्था
१	विद्युतीय हाजिरीमा सम्पूर्ण कर्मचारीलाई अद्यावधिक गराइएको।	सम्पन्न
२	गुनासो व्यस्थापन समिति गठन गरी नियमित रूपमा गुनासो सम्बोधन गर्ने गरिएको।	निरन्तर
३	विपद् पोर्टल अद्यावधिक गर्न तथा सूचना प्रणालीहरूमा आउने समस्या समाधानको लागि ४ जना फोकल पर्सन तोकिएको।	निरन्तर
४	सून्य फाईल सप्ताह अभियान बमोजिम कार्यहरू भइरहेको	निरन्तर
५	प्रत्योक पदको कार्य विवरणको वस्तुनिष्ठ कार्य सम्पादन सूचकको लागि समिति गठन गरिएको।	सम्पन्न
६	जिल्ला तथा स्थानीय तहमा माग बमोजिम राहत उद्धार सामग्री हस्तानतरण गरिएको।	सम्पन्न
७	पूनर्लाभ योजना अन्तर्गत सञ्चालित झापा स्थित आयोजनाको अनुगमन गरिएको।	सम्पन्न

२.४ आ.व. २०८२/८३ को कार्यसम्पादन करार सम्झौता बमोजिम सूचकको प्रगति

क्र.सं.	नतिजा सूचक	करार गर्दाको स्थिति	हालसम्मको प्रगति
१	विपद्का घटनाबाट मृत्यु हुने व्यक्ति	२.२	१.७
२	विपद्का घटनाबाट प्रभावित हुने घरपरिवार संख्या	१७६१६	१३८६९
३	विपद्बाट विस्थापितहरूका लागि आवास निर्माण	३४६२	३५९५
४	सम्पन्न भएको विस्तृत क्षति आँकलन (DDA) गरिएको घरधुरी Verification	४६५४२	४१९५०
५	गुनासो फछ्र्यौट	-	१०० प्रतिशत फछ्र्यौट भएको
६	प्राधिकरण अन्तर्गत सिर्जना हुने रोजगारी	०	६९९४ कार्यदिन (२६ जना हालसम्म)

७	स्थानीय विपद् तथा जलबायु उत्थानशील कार्यढाँचा तयार गर्ने	६	शुरुवाती प्रतिवेदन तयार भएको।
८	Rapid Geo-hazard Assessment of vulnerable area of different part of Nepal गर्ने	८५०	२५५ स्थानमा अध्ययन भएको
९	विपद् स्वयंसेवक परिचालन आधारभुत तालिम पाठ्यक्रम, २०८१ अनुरूप तालिम	४८	१५०४ जनालाई तालिम प्रदान गरिएको
१०	विपद् उत्थानशील निर्माण सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि तालिम (इन्जिनियर तथा सइन्जिनियर र सिकर्मी तथा डकर्मी)	४७३	३००
११	विपद् पूर्वसूचना (Early Warning), पूर्व कार्य (Anticipatory Action) सम्बन्धी प्रदेश तथा जिल्ला स्तरीय कार्यक्रम	४	३ वटा स्थानमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको
१२	विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा लैङ्गिक समानता, अपङ्गता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी रणनीतिक कार्ययोजना प्रकाशन तथा स्थानीयकरण गर्ने	३	२ वटा स्थानीय तहमा कार्ययोजना प्रकाशन तथा स्थानीयकरण गर्ने कार्य सम्पन्न भएको।
१३	वीमा सम्बन्धी थप गर्ने		कार्यकारी समितिमा पेश गर्न तत्कालीन कार्यकारी प्रमुखलाई पेश गरिएको।

२.५ आ.व. २०८२/८३ को बजेट वक्तव्यको प्रगति

बजेट वक्तव्यको बुँदा नं.	बजेट वक्तव्य	प्रगति
३०३	विपद्को पुर्वसूचना प्रणाली विकास गरी क्षति न्यूनीकरण गरिने। विपद् व्यवस्थापन तथा	१.Community Action for Disaster Response (CADRE)-२६, Medical First Responder (MFR)-२६, Collapsed Structure and Rescue

	प्रतिकार्यमा संलग्न हुने जनशक्तिको क्षमता विकास र सुरक्षित प्रविधिको अवलम्बनमा जोड दिइने।	(CSSR)-२४, Swift Water Rescue (SWR) -२४, Hospital Preparedness for Emergencoes (HOPE)-२४ गरि जम्मा १२४ जना सुरक्षा कर्मीलाई तालिम प्रदान गरिएको । २. विपद् स्वयंसेवक परिचालन आधारभूत तालिम पाठ्यक्रम,२०८१ अनुरूप १५०४ जनालाई तालिम प्रदान गरिएको । ३.पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वकार्य राष्ट्रिय कार्यढाँचा २०८३, स्वीकृत भई कार्यन्वयनमा रहेको। ४. विपद् पूर्वसूचना (Early Warning), पूर्व कार्य (Anticipatory Action) , Risk mapping र observation monitoring सम्बन्धी प्रदेश तथा जिल्ला स्तरीय कार्यक्रम गरिएको।
३०४	भूकम्प र मनसुनजन्य विपद्बाट क्षति भएका निजी आवास, विद्यालय, सार्वजनिक पूर्वाधार, पुरातात्विक एवम् सास्कृतिक संपदाको पूनर्निर्माण गरिने। यसको लागि रू १८ अर्ब ५० करोड विनियोजन भएको।	१. विपद् प्रभावित घरपरिवारलाई अस्थायी आवास निर्माण अनुदान मापदण्ड, २०८१ र विपद् प्रभावित निजी आवास प्रबलीकरण, पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना अनुदान कार्यविधि, २०८१ बमोजिम विपद्बाट प्रभावित भएका ३५९५ जनाको लागि राहत अनुदान निकासा गरिएको।

२.६ राष्ट्रिय परिषद् र कार्यकारी समितिको बैठकको निर्णय

(क)आ.व. २०८२/८३ को विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद्को बैठक र तिनका निर्णय देहाय बमोजिम रहेको छ-ः

बैठक संख्या/मिति	निर्णय नं.	निर्णय	कार्यान्वयनको अवस्था
१९ औं बैठक मिति २०८२/०६/२१	१	मिति २०८२ असोज १७ गतेदेखि हालसम्म देशका विभिन्न स्थानमा भारी मात्रामा परेको अविरल वर्षा र त्यसबाट घटेका घटनाबाट भएको क्षति र हालसम्मको खोज तथा उद्धारको यथार्थ स्थितिको जानकारी भयो।	

बैठक संख्या/मिति	निर्णय नं.	निर्णय	कार्यान्वयनको अवस्था
	२	यस दुःखद् घटनामा परी जीवन गुमाएका प्रति यो परिषद् गहिरो दुःख व्यक्त गर्दै मृतकहरूमा भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली र मृतकका परिवारजनमा समवेदना व्यक्त गर्दछ। साथै घाइतेहरूको शीघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना र बेपत्ता व्यक्तिहरुको खोज तथा उद्धार कार्यलाई निरन्तरता दिन गृह मन्त्रालय र सबै सुरक्षा निकायलाई निर्देशन दिने।	निरन्तर
	३	विभिन्न स्थानमा अवरुद्ध भएका सडकहरु यथाशीघ्र सञ्चालन गर्ने व्यवस्था सम्बन्धित निकाय (भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय, प्रदेश सरकार र स्थानीय तह) ले मिलाउने ।	कार्यसम्पन्न भईसकेको
	४	तीनै तहका सरकारहरूले प्रदान गर्ने राहतलाई समन्वय गरी दोहोरो नपर्ने गरी स्थानीय तहमार्फत प्रदान गर्ने ।	निरन्तर
	५	उक्त घटनाका मृतक र बेपत्ताका परिवारलाई प्रचलित कानून बमोजिम तत्काल राहत उपलब्ध गराउने व्यवस्था गृह मन्त्रालयले मिलाउने र घाइतेको निःशुल्क उपचार गर्ने व्यवस्था स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले सम्बन्धित प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहसंग समन्वय गरी मिलाउने ।	कार्यसम्पन्न भईसकेको
	६	विपद्पश्चात फैलिन सक्ने महामारीको आकलन गरी महामारीजन्य रोग फैलन नदिन खानेपानी मन्त्रालयले स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्था र स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले सम्बन्धित प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहसंग समन्वय गरी सम्भाव्य जोखिमयुक्त स्थानहरूमा जनचेतना, स्वास्थ्य शिविर, मनोसामाजिक परामर्श लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।	निरन्तर
	७	विपद्मा घरबास गुमाएका परिवारहरूका लागि अस्थायी आवास निर्माण गर्न स्थानीय तहको समन्वयमा यथाशीघ्र लाभग्राही पहिचान गरी पठाउन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिलाई निर्देशन दिने र लाभग्राही पहिचान भइ आएपश्चात् अस्थायी आवास	कार्यसम्पन्न भईसकेको

बैठक संख्या/मिति	निर्णय नं.	निर्णय	कार्यान्वयनको अवस्था
		निर्माण अनुदान सम्बन्धी मापदण्ड, २०८१ बमोजिमको अनुदान रकमको पहिलो किस्ता तत्काल उपलब्ध गराउने ।	
	८	International Search and Rescue Advisory Group (INSARAG) मा प्रत्ययन (Accreditation) हुने तयारीका लागि आवश्यक प्रबन्ध (श्रोत साधन, जनशक्ति, उपकरण लगायत) गरी रक्षा र गृह मन्त्रालय मार्फत सुरक्षा निकायलाई निर्देशन गर्ने ।	निरन्तर
	९	मनसुनजन्य विपद्का घटनाहरुमा खोज, उद्धार, राहत तथा प्रतिकार्यको क्रममा खटिनु हुने जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, निजी क्षेत्र, गैरसरकारी संघ-संस्था, जनसमुदाय, स्वयंसेवक, स्थानीय प्रशासन, सुरक्षाकर्मी, सञ्चारकर्मी र नागरिक समाज लगायत सम्बद्ध पक्षलाई जोखिमपूर्ण परिस्थितिमा जुन प्रयास भएको छ त्यसको उच्च प्रशंसा गर्दै यो बैठक सबैमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गरिएको।	

(ख) आ.व. २०८२/८३ को विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समितिको बैठकले गरेका निर्णय देहाय बमोजिम रहेको छ-:

बैठक संख्या/ मिति	निर्णय
३३ औं बैठक २०८२/०६/३१	१.मिति २०८२ असोज १७ देखि २० गतेसम्म देशका विभिन्न स्थानमा भएको भारी वर्षा र त्यसबाट घटेका घटनाहरूबाट भएको जनधनको क्षति र खोज तथा उद्धारको यथार्थ स्थितिको जानकारी भयो।
	२. कार्यकारी समितिको ३२औं बैठकको निर्णयको प्रगति समीक्षा गरियो। बैठकले गरेका निर्णय कार्यान्वयनको सम्बन्धमा जानकारी प्राप्त भयो।
	३. संकटग्रस्त क्षेत्र घोषणा भएको इलाम जिल्लाका अति प्रभावित ५ वटा स्थानीय तह, सुर्योदय न.पा देउमाई न.पा., इलाम न.पा., माङ्सेबुङ गा.पा. र माईजोगमाई गा.पा.लाई प्रति स्थानीय तह रू. ६० लाख, प्रभावित ३ वटा स्थानीय तह, माई न.पा., सन्दकपुर गा.पा. र फाकफोकथुम गा.पा.लाई प्रति स्थानीय तह रू. ५० लाख र सामान्य प्रभावित २ वटा स्थानीय तह, चुलाचुली गा.पा., र रोङ गा.पा.लाई प्रति स्थानीय तह रू. ४० लाख क्षतिग्रस्त

बैठक संख्या/ मिति	निर्णय
	अत्यावश्यकीय संरचनाहरूको तत्काल सामान्य मर्मत सम्भार गरी सेवा सुचारू सहित जनजीवन सामान्य बनाउन तपसिल बमोजिमको शर्तमा खर्च गर्नेगरी उपलब्ध गराउन नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्मा सिफारिस गर्ने निर्णय गरियो।
	४. अवरूद्ध भएका सडक, खानेपानी, सिंचाइ लगायतका अत्यावश्यक सेवाहरू मर्मत सम्भार गरी तत्काल सञ्चालन गर्न, ख) नदी कटान र पहिरो नियन्त्रण सम्बन्धी कार्य गर्न, ग) उपरोक्त कार्यहरु गर्दा स्थानीय तहले सम्बन्धित क्षेत्रगत निकायसँग समन्वय गर्नुपर्ने, घ) प्राप्त रकम प्रचलित कानून बमोजिम खर्च गर्ने, लेखा राख्ने र लेखापरिक्षण गराउने कार्य सम्बन्धित स्थानीय तहको हुनेछ र सोको प्रगति प्रतिवेदन राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणमा पेश गर्नुपर्ने, ङ) निकासा भएको रकमबाट कार्यान्वयन हुने कार्यक्रमको अनुगमन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिबाट हुनेछ।
	५. ताप्लेजुङ जिल्ला मैवाखोला गाउँपालिका वडा नं. ३ र ४ मा रहेका ओदक, एकबाँसे र ताम्राङका जोखिमयुक्त बस्ती गाउँपालिकाले Detail Geotechnical Assessment प्रतिवेदन सहित सिफारिश गरे बमोजिम प्राधिकरणद्वारा पेश हुन आएको मैवाखोला गाउँपालिका वडा नं. ३ को साँघुमा स्थानान्तरण गर्न विपद् प्रभावित निजी आवास प्रबलीकरण, पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना अनुदान कार्यविधि, २०८१ को दफा १३ बमोजिम स्वीकृति प्रदान गर्ने।
	६. विपद् व्यवस्थापन कोषमा आ.व. ०८१/८२ मा जम्मा गरिएको रकमबाट पश्चिम नेपाल भूकम्प, तथा आ.व. २०८१/८२ र २०८२/८३ को मनसुन लगायतका विपद् प्रभावितहरुका लागि निजी आवास प्रबलीकरण, पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न स्वीकृति प्रदान गर्ने। साथै, आ.व. ०८२/८३ को वजेट वक्तव्यको बुँदा नं. ३०४ मा उल्लेख भएको भूकम्प र मनसुनजन्य विपद्बाट क्षति भएका निजी आवास, विद्यालय, सार्वजनिक पूर्वाधार, पुरातात्विक एवम् सांस्कृतिक सम्पदाको पुनर्निर्माण गर्न विनियोजन भएको १८ अर्व ५० करोड मध्येबाट विपद् प्रभावित निजी आवास प्रबलीकरण, पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रममा खर्च गर्नेगरी हाललाई रू. ५ अर्ब निकासाका लागि अर्थ मन्त्रालयमा माग गर्ने निर्णय भएको।
	७. आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र सञ्चालन कार्यविधि, २०८२ स्वीकृत गर्ने निर्णय भएको।
	८. विपद् बीमा सम्बन्धी सम्भाव्यता अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गर्न राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको सहसचिवको संयोजकत्वमा देहाय बमोजिमको समिति गठन गर्ने र समितिको कार्यक्षेत्रगत शर्तहरू र समयसीमा प्राधिकरणले तोके बमोजिम हुने निर्णय गरियो।

बैठक संख्या/ मिति	निर्णय
	समिति १. सहसचिव प्राधिकरण - संयोजक २. उपसचिव, राष्ट्रिय योजना आयोग - सदस्य ३. उपसचिव, अर्थ मन्त्रालय - सदस्य ४. उपसचिव, शहरी विकास मन्त्रालय - सदस्य ५. उपसचिव, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय - सदस्य ६. निर्देशक, नेपाल बीमा प्राधिकरण - सदस्य ७. उपसचिव, राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण - सदस्य-सचिव
	९. विपद्बाट प्रभावित घरपरिवारलाई अस्थायी आवास निर्माण अनुदान मापदण्ड, २०८१ संशोधनका लागि यसैसाथ संलग्न संशोधन प्रस्ताव नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद् मा सिफारिश गर्ने निर्णय गरियो।
	१०.मनसुनजन्य विपद्का घटनाहरुको खोज, उद्धार तथा राहतको क्रममा खटिनु हुने जनप्रतिनिधि, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, सुरक्षाकर्मी, स्थानीय प्रशासन, स्वयंसेवक, जनसमुदाय, गैरसरकारी संघ-संस्था, निजी क्षेत्र, सञ्चारकर्मीलगायत सम्वद्ध पक्षलाई जोखिमपूर्ण परिस्थितिमा भएको प्रयासको उच्च प्रशंसा गर्दै यो बैठक सबैमा हार्दिक धन्यवाद् ज्ञापन गर्दछ।
	११. International Search and Rescue Advisory Group (INSARAG) मा प्रत्ययन (Accreditation) हुने तयारीका लागि आवश्यक प्रबन्ध (श्रोत साधन, जनशक्ति, उपकरण लगायत) गरी रक्षा र गृह मन्त्रालय मार्फत सुरक्षा निकायलाई निर्देशन गर्ने।
३४ औं बैठक २०८३/०१/३१	निर्णय नं.१: कार्यकारी समितिको ३३औं बैठकको निर्णयको समीक्षा गरियो। बैठकले गरेका निर्णय कार्यान्वयनको अवस्थाबारे जानकारी प्राप्त भयो। निर्णयनं.२: (क) मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०८३ स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो। (ख) यस आ.व. को मनसुनजन्य विपद्का कारण विभिन्न नदीबाट हुनसक्ने कटान, बाढी, डुवानको नियन्त्रण तथा तटवन्ध निर्माणका लागि अपुग रकम ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालयले अर्थ मन्त्रालयसँग माग गर्ने । निर्णय नं.३:

बैठक संख्या/ मिति	निर्णय
	खोज तथा उद्धार टोली गठन तथा परिचालन सम्बन्धी मापदण्ड,२०८३ स्वीकृत गर्ने । निर्णय नं.४: कृत्रिम घटना अभ्यास सञ्चालन कार्यविधि, २०८३ स्वीकृत गर्ने । निर्णय नं. ५: विपद् प्रभावित निजी आवास प्रबलीकरण, पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना अनुदान कार्यविधि, २०८१ (दोस्रो संशोधन) स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो। निर्णय नं. ६: पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वकार्य राष्ट्रिय कार्यढाँचा, २०८३ स्वीकृत गरियो। निर्णय नं. ७: गृह मन्त्रालय (शान्ति सुरक्षा तथा अपराध नियन्त्रण शाखा) को पत्रानुसार विभिन्न मितिमा आपत्कालीन उद्धार प्रयोजनको लागि हेलिकप्टर उपलब्ध गराईदिन रक्षा मन्त्रालयमा पत्राचार गरे बमोजिमको उडान बापतको हवाई भाडा देहाय बमोजिम रु. ५४,८४,९३४।- (अक्षरुपी चौवन्न लाख चौरासी हजार नौ सय चौतीस रुपैयाँ मात्र) रकम विपद् व्यवस्थापन कोषबाट नेपाली सैनिक विमान चार्टर उडान विकास समितिलाई भुक्तानी भएको रकमको अनुमोदन गर्ने निर्णय भएको । निर्णय नं. ८: पश्चिम नेपाल भूकम्पबाट क्षतिग्रस्त निजी आवासको विस्तृत क्षति आकलन प्रतिवेदनको Undertaking verification and validation of "Detailed Damage Assessment of private residence building damaged by West Nepal earthquake affected remaining municipalities" गरेबापत त्रिभुवन विश्वविद्यालय इन्जिनियरिङ अध्ययन संस्थान, पुल्चोकलाई आ.व. २०८२/८३ मा अन्तिम किस्ता बापत भुक्तानी भएको रकम रु. ५,६२,२२५।- (अक्षरुपी पाँच लाख बैसठ्ठी हजार दुई सय पच्चीस रुपैयाँ मात्र) अनुमोदन गर्ने । निर्णय नं. ९: (क) जिल्ला भूकम्पीय पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना आयोजना कार्यान्वयन इकाई कार्यालय (जाजरकोट, अछाम र बझाङ) मा देहाय बमोजिमको

बैठक संख्या/ मिति	निर्णय
	प्राविधिक जनशक्ति पूर्वाधार विकास मन्त्रालय (साविक शहरी विकास मन्त्रालय) ले अविलम्ब व्यवस्था गर्ने र स्वीकृत दरबन्दी अनुसारका अप्राविधिक जनशक्ति भूमि, सहकारी, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय (साविक सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय) ले व्यवस्था गर्ने निर्णय गरियो। भूकम्पीय पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना आयोजा कार्यान्वयन इकाई कार्यालयमा आवश्यक जनशक्ति विवरण १) सिडिइ सिभिल जनरल -३ पूर्वाधार विकास मन्त्रालय(साविकको शहरी विकास मन्त्रालय) जाजरकोट -१, अछाम-१ र बझाङ -१ २) इन्जिनियर सिभिल जनरल ६ पूर्वाधार विकास मन्त्रालय(साविकको शहरी विकास मन्त्रालय) जाजरकोट-२, अछाम-२ र बझाङ-२ ३) इन्जिनियर बिल्डिङ्ग आर्किटेक्ट ३ पूर्वाधार विकास मन्त्रालय(साविकको शहरी विकास मन्त्रालय) जाजरकोट-१, अछाम-१ र बझाङ-१ ४) सब-इन्जिनियर सिभिल जनरल ८ पूर्वाधार विकास मन्त्रालय(साविकको शहरी विकास मन्त्रालय) जाजरकोट-४, अछाम-२ र बझाङ-२ ५) सब-इन्जिनियर बिल्डिङ्ग आर्किटेक्ट १ पूर्वाधार विकास मन्त्रालय(साविकको शहरी विकास मन्त्रालय) जाजरकोट-१ (ख) विपद् पश्चातको निजी आवास पुनर्निर्माण तथा पुनर्स्थापना कार्य गर्न संगठन संरचना र कानूनी व्यवस्था समेतलाई प्रभावकारी बनाई समयानुकूल सुधार गर्न देहाय बमोजिमको अध्ययन कार्यदल गठन गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समितिमा अध्ययन प्रतिवेदन पेश गर्ने । १. सहसचिव, प्राधिकरण राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण - संयोजक २. उपसचिव, गृह मन्त्रालय - सदस्य ३. उपसचिव, अर्थ मन्त्रालय - सदस्य ४. उपसचिव (प्रा.), पूर्वाधार विकास मन्त्रालय - सदस्य ५. उपसचिव, भूमि, सहकारी, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय - सदस्य ६. उपसचिव, राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण - सदस्य-सचिव कार्यदलले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित निकायका प्रतिनिधि/विज्ञलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

२.७ आ.व. २०८२/८३ मा विपद् व्यवस्थापन कोषको आय व्ययको अवस्था तथा विभिन्न जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषमा निकासा भएको रकमको विवरण

क) विपद् व्यवस्थापन कोषको आय र व्ययको अवस्था

सि.नं	गत आ.व.को अल्या रकम रु.	यस आ.व. को आम्दानी रकम रु.	जम्मा आम्दानी रकम रु.	बैंक समायोजन	यस आ.वको खर्च रकम	बाँकी मौज्दात रकम रु
१	४,२६,३७,६१,७४४.०४	५,३०,००,०००	४,३१,६७,६१,७४४.०४	१,८१,५५०	२०,३४,२९,३१४	४,११,३१,५०,८८०.०४

ख) आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को देशभरिका जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषमा निकासा भएको रकमको विवरण **अनुसूची ५** मा उल्लेख गरिएको छ।

२.८ प्राधिकरणले स्थापना गरेका विभिन्न डिजिटल प्रणालीहरू

प्राधिकरणले नेपालमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण, व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्यलाई प्रविधिमैत्री बनाउन विभिन्न डिजिटल प्रणाली तथा पोर्टलहरूको विकास र सञ्चालन गरेको छ। यी प्रणालीहरूले विपद्सँग सम्बन्धित डेटा व्यवस्थापन, जानकारी संकलन, जोखिम मूल्याङ्कन तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणमा सहयोग पुऱ्याउँछन्। प्राधिकरणले स्थापना गरेका प्रमुख डिजिटल प्रणालीहरू **अनुसूची ६** मा उल्लेख गरिएको छ।

२.९ बेरूजु सम्बन्धी विवरण (आ.व २०८२/८३ को बेरुजुको विवरण)

बेरुजुको किसिम	प्राधिकरणको बेरुजु	हालसम्मको बेरुजु फछ्यौंटको अवस्था	प्रगति प्रतिशत
कुल बेरुजु	३१,५२,९६३	२१,३२,५०२	६७.६३%
असुल उपर गर्नुपर्ने	४,०६,२८७	२२,८४२	५.६२%
नियमित गर्नुपर्ने	२७,४६,६७६	२१,०९,६६०	७६.८१%
पेश्कि बेरुजु	०	०	

अनुसूचीहरू

अनुसूची १: प्राधिकरणको काम, कर्तव्य र अधिकार

(क) परिषद् तथा कार्यकारी समितिबाट स्वीकृत योजना, कार्यक्रम तथा निर्णय कार्यान्वयन गर्ने, गराउने।

(ख) विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी केन्द्रीय स्रोत निकायको रूपमा कार्य गर्ने।

(ग) नदी नियन्त्रण, बाढी, पहिरो, भूकम्प, भू-मण्डलीय तापमान वृद्धि, जलवायु परिवर्तन, भू-उपयोग र विभिन्न प्रकोप तथा विपद्का सम्भावित कारक र न्यूनीकरणका उपायको विषयमा अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने, गराउने।

(घ) प्रदेश तथा स्थानीय तहलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी आवधिक योजना निर्माण गर्न आवश्यकता अनुसार आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने।

(ङ) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा गैरसरकारी संस्था, निजी क्षेत्र एवं स्थानीय समुदायलाई संलग्न गर्ने, गराउने तथा तिनीहरूको कार्यमा समन्वय एवं सहजीकरण गर्ने।

(च) सङ्घ, प्रदेश तथा स्थानीय तहमा खोज तथा उद्धार समूहको गठन तथा क्षमता विकास गरी प्रभावकारी खोज, उद्धार तथा राहत प्रदान गर्ने, गराउने।

(छ) विपद्को घटना हुनासाथ त्यस्ता घटनाबाट असर पर्न सक्ने क्षेत्रमा रहेका व्यक्तिलाई उद्धार गर्ने, गराउने र विपद् प्रभावित बासिन्दाको जीउधनको भरपर्दो सुरक्षा व्यवस्था मिलाउन सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गर्ने।

(ज) विपद् प्रभावितको खोज तथा उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय, खोज तथा उद्धार समूह, फ्लाइङ्ग स्क्वाड, स्थानीय समुदाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, नेपाल स्काउट, स्वयंसेवक, प्राविधिज्ञ लगायतका सरोकारवाला संस्थालाई परिचालन गर्ने, गराउने।

(झ) विपद्का घटना पश्चात मानवीय सहायताका लागि आउने राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय खोज, उद्धार समूह एवं प्राप्त हुने नगद तथा राहत सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने, गराउने।

(ञ) विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा प्राप्त हुने अन्तर्राष्ट्रिय, द्विपक्षीय एवं बहुपक्षीय सहायताको एकीकृत अभिलेख राख्ने।

(ट) राष्ट्रिय विपद् व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको विकास तथा सञ्चालन गरी विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी सूचना तथा तथ्याङ्कको सङ्कलन, विश्लेषण, भण्डारण तथा सम्प्रेषण गर्ने, गराउने।

(ठ) नेपाल सरकारका विभिन्न निकाय लगायत अन्य संस्थालाई विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित विषयमा सल्लाह सुझाव दिने।

(ड) सार्वजनिक संस्था तथा व्यवसायिक प्रतिष्ठानले आफ्ना कर्मचारी तथा कामदारलाई दिनु पर्ने विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी आधारभूत अभिमुखीकरण तालिमको विषय र मापदण्ड तोक्ने।

(ढ) विपद् व्यवस्थापनका सम्बन्धमा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीयस्तरका प्रशासनिक तथा सुरक्षा संयन्त्र तत्काल परिचालन हुने गरी दुरुस्त राख्न लगाउने।

(ण) विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धमा जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने, गराउने।

(त) विपद् जोखिम न्यूनीकरणको लागि भू-विज्ञान, भूकम्प विज्ञान, जल तथा मौसम विज्ञान, भौगोलिक सूचना प्रणाली, दूर संवेदन (रिमोट सेन्सिङ) प्रणाली, पूर्व चेतावनी प्रणाली लगायतका आधुनिक तथा परम्परागत प्रविधिहरूको अध्ययन, अनसुन्धान गर्ने, गराउने र उपयुक्त प्रविधिको उपयोग गर्ने, गराउने।

(थ) विपद्का सम्भावित घटनाको बारेमा सम्बन्धित सबैलाई पूर्व जानकारी गराउन, तत्काल सूचना सङ्कलन, विश्लेषण तथा सम्प्रेषण गर्ने र खोज, उद्धार तथा राहत सम्बन्धी कार्यको समन्वय तथा परिचालन गर्न राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने।

(द) विपद्को समयमा तत्काल परिचालन हुने गरी फ्लाइङ्ग स्क्वाड गठन गर्ने।

(ध) विपद्को समयमा खोज, उद्धार तथा राहत कार्यका लागि तत्काल परिचालन गर्ने स्वयंसेवक ब्युरो गठन गर्ने।

(न) विपद् प्रभावित क्षेत्रका नागरिकहरूलाई अस्थायी पुनर्स्थापना तथा सिकाइ केन्द्रको निर्माणमा स्थानीय समदुाय एवं स्वयंसेवकहरू परिचालन गर्ने, गराउने।

(ऩ) विपद् प्रतिकार्यमा निजी तथा गैरसरकारी संस्था, स्थानीय समुदाय तथा अन्य सरोकारवालालाई समन्वयात्मक रूपमा परिचालन गर्ने, गराउने।

(प) विपद्का लागि आपत्कालीन गोदाम घर सञ्चालन गर्ने तथा प्राप्त राहत सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने।

(फ) विपद्बाट प्रभावित व्यक्तिका लागि मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गर्ने, गराउने।

(ब) विपद् व्यवस्थापनका सम्बन्धमा नेपाल सरकारका मन्त्रालय, विभाग तथा अन्य निकायले कार्यकारी समितिले निर्धारण गरेको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्वाह गरे नगरेको विषयमा अनुगमन गरी कार्यकारी समिति समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्ने।

(भ) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य गर्ने, गराउने।

अनुसूची २ः राष्ट्रिय परिषद्को गठन

(क) प्रधानमन्त्री	अध्यक्ष
(ख) नेपाल सरकारका मन्त्रीहरू	सदस्य
(ग) प्रतिनिधि सभाको विपक्षी दलको नेता	सदस्य
(घ) सबै प्रदेशका मुख्यमन्त्री	सदस्य
(ङ) राष्ट्रिय योजना आयोगको उपाध्यक्ष	सदस्य
(च) नेपाल सरकारको मुख्य सचिव	सदस्य
(छ) प्रधान सेनापति, नेपाली सेना	सदस्य
(ज) मन्त्रालयको सचिव	सदस्य
(झ) विपद् व्यवस्थापनको क्षेत्रमा विज्ञता हासिल गरेका व्यक्तिहरूमध्येबाट कम्तीमा एक जना महिला सहित परिषद्बाट मनोनीत तीनजना	सदस्य
(ञ) कार्यकारी प्रमुख, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण	सदस्य-सचिव

अनुसूची ३ः कार्यकारी समितिको गठन

(क) नेपाल सरकारको गृह मन्त्री	अध्यक्ष
(ख) नेपाल सरकारको सहरी विकास, स्वास्थ्य, सङ्घीय मामिला तथा स्थानीय विकास सम्बन्धी विषय हेर्ने मन्त्रीहरू	सदस्य
(ग) नेपाल सरकारका मन्त्रालयका सचिवहरू	सदस्य
(घ) नेपाल सरकार, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको सचिव	सदस्य
(ङ) रथी, नेपाली सेना	सदस्य
(च) नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल तथा राष्ट्रिय अनुसन्धान विभागका प्रमुखहरू	सदस्य
(छ) कार्यकारी निर्देशक, नेपाल राष्ट्र बैङ्क	सदस्य
(ज) अध्यक्ष, नेपाल दुरसञ्चार प्राधिकरण	सदस्य
(झ) सदस्य-सचिव, समाज कल्याण परिषद्	सदस्य
(ञ) अध्यक्ष, नेपाल चेम्बर अफ कमर्स	सदस्य
(ट) अध्यक्ष, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	सदस्य
(ठ) अध्यक्ष, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासङ्घ	सदस्य
(ड) कार्यकारी प्रमुख, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण	सदस्य-सचिव

अनुसूची ४: संगठन संरचना र दरबन्दी विवरण

(क) प्राधिकरणको संगठन संरचना

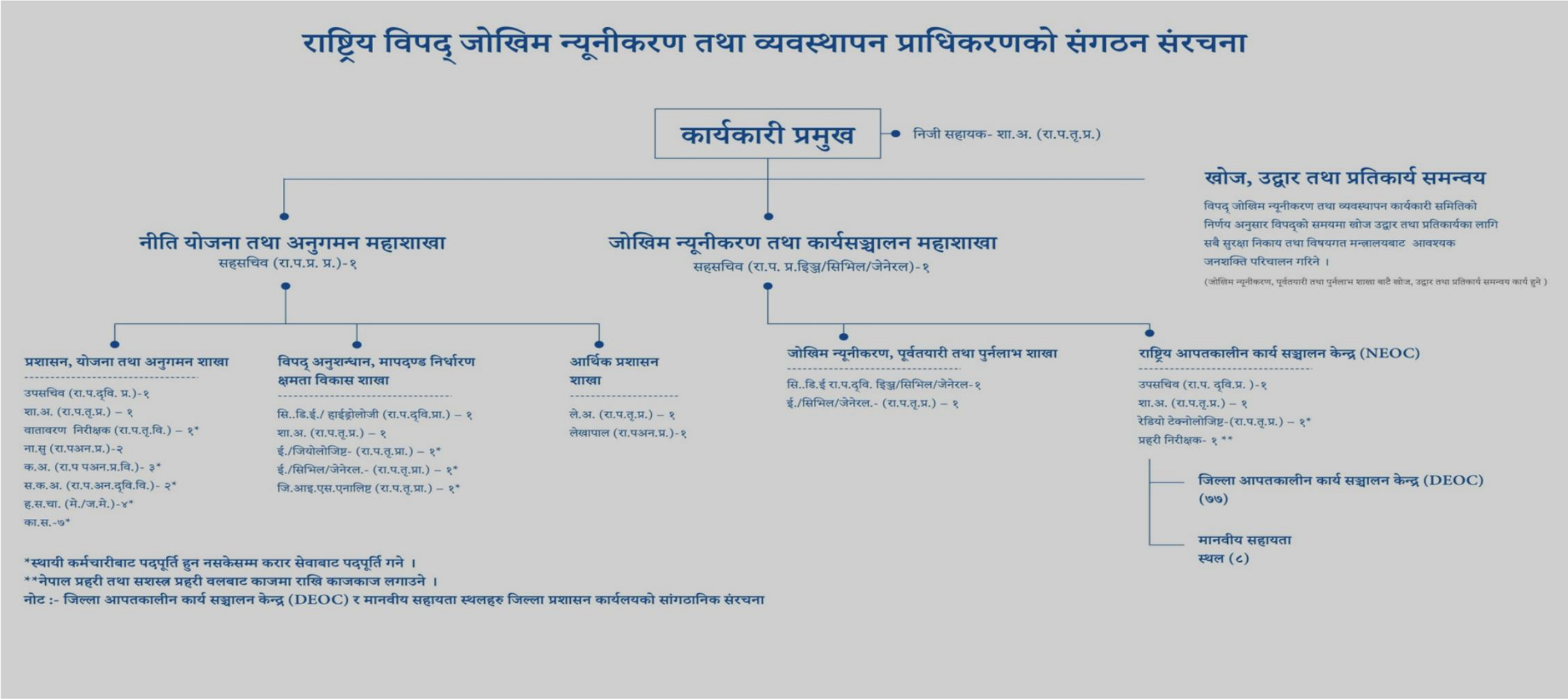

(ख) राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणको जनशक्ति विवरण (स्वीकृत दरबन्दी र पदपूर्ति)

क्र.सं	पद	श्रेणी	सेवा समूह	स्वीकृत दरबन्दी	पदपूर्ति			रिक्त	कैफियत
					दरबन्दी	काज	करार		
१	कार्यकारी प्रमुख	रा.प. प्रथम		१	-	-	-	-	
२	सहसचिव	रा.प. प्रथम	नेपाल प्रशासन	१	१	-	-	-	
३	सहसचिव	रा.प. प्रथम	ई. सिभिल/जनरल	१		-	-	-	
४	उपसचिव	रा.प. द्वितीय	नेपाल प्रशासन/सा.प्र	२	२	३	-	-	
५	सि.डि.ई	रा.प. द्वितीय	हाईड्रोलोजी	१	१	-	-	-	
६	सि.डि.ई	रा.प. द्वितीय	ई. सिभिल/जनरल	१	१	-	-	-	
७	शाखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन/सा.प्र	४	४	२	-	-	
८	लेखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	नेपाल प्रशासन लेखा	१	१	-	-	-	
९	मेटेरियोलोजिष्ट	रा.प. तृतीय	ई.मेटेरियोलोजिष्ट	१	१	-	-	-	
१०	ईन्जिनियर	रा.प. तृतीय	सिभिल जनरल	२	२	-	-	-	
११	जियोलोजिष्ट	रा.प. तृतीय	ई.जियोलोजिष्ट	१	१	-	-	-	
१२	वातावरण निरीक्षक	रा.प. तृतीय	नेपाल विविध	१	१	-	-	-	
१३	जि.आई.यस. एनालिष्ट	रा.प. तृतीय	नेपाल विविध	१	-	-	-	१	
१४	रेडियो टेक्नोलोजिष्ट	रा.प. तृतीय	नेपाल विविध	१	-	-	-	१	
१५	नायब सुब्बा	रा.प.अनं प्रथम	नेपाल प्रशासन/सा.प्र	२	२	-	-	-	
१६	लेखापाल	रा.प.अनं प्रथम	रा.प.अनं प्रथम	१	१	-	-	-	
१७	कम्प्यूटर अपरेटर	रा.प.अनं प्रथम	नेपाल विविध	३	२	-	-	-	
१८	सहायक कम्प्यूटर अपरेटर	रा.प.अनं. द्वितीय	नेपाल विविध	२	२	-	-	-	
१९	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहिन	मे.ज.मे	४	-	-	४	-	
२०	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन	-	७	१	-	६	-	
जम्मा				३८	२३	५	१०	२	

(ग) २०८३ असार मसान्तसम्म प्राधिकरणमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

क्र.सं.	नाम	पद	काज/सरुवा भई हाजिर भएको मिति	कैफियत
१	डा. श्री धर्मराज उप्रेती	कार्यकारी प्रमुख	२०८३।०४।१५	
२	श्री प्रदीप कुमार कोइराला	सह-सचिव	२०८३।०२।१३	
३	श्री गोमादेवी चेम्जोङ	उप-सचिव	२०८०।०८।०४	
४	श्री राजेन्द्र शर्मा	उप-सचिव (प्रा)	२०७७।१२।०९	
५	श्री सुरेश सुनार	उपसचिव	२०८१।१२।२०	
६	श्री गोमा देवी ढकाल पौडेल	उपसचिव	२०८२।०४।०७	
७	श्री शान्ति महत	उपसचिव	२०८२।०४।०८	
८	श्री राम बहादुर के.सी.	उपसचिव	२०८२।०५।२४	
९	श्री शुसिल कुमार श्रेष्ठ	सि.डि.ई.	२०८१।१२।०७	
१०	श्री तुलसीराम बस्नेत	लेखा अधिकृत	२०८१।०६।२१	
११	श्री सुरेश खतिवडा	शाखा अधिकृत	२०८१।१२।२०	
१२	श्री प्रतिभा चालिसे	शाखा अधिकृत	२०८२।०३।१२	
१३	श्री शिला तिमसिना	शाखा अधिकृत	२०८२।०६।२३	
१४	श्री सन्दिपा खड्का	शाखा अधिकृत	२०८२।०९।१४	
१५	श्री गितादेवी ढकाल	शाखा अधिकृत	२०८२/१२/२३	
१६	श्री जगदिश विष्ट	ईन्जिनियर	२०८२।०२।२१	
१७	श्री प्रकाश पोखेल	जियोलोजिष्ट	२०८२।०७।१७	
१८	श्री रिना चौधरी	वा.निरीक्षक	२०७७।०९।२७	
१९	श्री निर्मला रेग्मी	मेटेरियोलोजिष्ट	२०८१।११।०४	
२०	श्री लोकेन्द्र अधिकरी	संरक्षण अधिकृत	२०८३।०३।१०	
२०	श्री दिलिप पंज्ञानी	ईन्जिनियर	२०८३।०१।१६	

२१	श्री निरन्जन प्रकाश निरौला	शाखा अधिकृत	२०८३।०१।१६	
२२	श्री चन्द्र बहादुर थापा	प्र.नि	२०८२।०८।०१	
२३	श्री महेन्द्र कुमार वली	लेखापाल	२०८१।१२।०६	
२४	श्री कृष्ण प्रसाद देवकोटा	नायब सुब्बा	२०८१।०८।२४	
२५	श्री जनार्दन पौडेल	नायब सुब्बा	२०८२।१०।१४	
२६	श्री सुनन्दा पोखरेल	क. अ.	२०७९।१२।०५	
२७	श्री सागर विष्ट	क.अ.	२०८२।०८।२९	
२८	श्री संजिव कार्की	क. अ.	२०७६।०८।२९	
२९	श्री अमृत थापा	प्र.ना.नि	२०७९।0४।०४	
३०	श्री रिना श्रेष्ठ	स.क.अ.	२०८२।0४।२०	
३१	श्री निर्मला देवी रावल	का.स.	२०७७।०२।२५	
३२	श्री कल्पना राई	का.स.	२०७७।०९।०७	
३३	श्री सुस्मा बुढाथोकी	का.स.	२०७८।०१।०१	
३४	श्री खिमबहादुर चौधरी	का.स.	२०७८।०४।०१	
३५	श्री सुजन निरौला	का.स.	२०७८।०४।०१	
३६	श्री भोजराज भट्ट	का.स.	२०८२।०४।०१	
३७	श्री अशोक उप्रेती	सवारी चालक	२०७८।०३।०६	
३८	श्री श्याम तामाङ	सवारी चालक	२०८२।०१।२३	
३९	श्री फत्त बहादुर थापा	सवारी चालक	२०७८।०३।०६	
४०	श्री सन्तोष कुमार चौधरी	प्र.ह.	२०७८।११।०९	
४१	श्री संगम कार्की	स.प्र.स.ह.	२०८०।०४।२१	
४२	श्री सोबित थपलिया	प्र.ज.	२०७८।११।०९	
४३	श्री सुनिल महर	प्र.ज.	२०७८।११।१०	
४४	श्री राम तामाङ	माली	२०८१।०२।०९	

(घ) संघ संस्था तथा सञ्चार एवं समन्वय

क्र.सं.	पद	नाम थर	फोन नं.	मोबाइल नं.
१.	सञ्चार विज्ञ	श्री दिपक सापकोटा	९८५११३४४५०	dipakps@gmail.com
२.	सञ्चार विज्ञ	श्री रञ्जना श्रेष्ठ	९८५११०६७९१	reporterranjana@gmail.com
३	MIS Expert	श्री अशोक शर्मा	९८५११६८१९२	er.ashoksharma23@gmail.com
४.	NT Coordinator	श्री रिजन गजुरेल	९८५१११४९३७	rijan.gajurel@crs.org
५.	IM Coordinator	श्री युवराज भण्डारी	९८४६१०६९२९	yubaraj.bhandari@crs.org
६.	ICT Expert	श्री विरेन्द्र सिंह ठाकुराठी	९८०९४३७०१४	bthakurathi@gmail.com
७.	DM Officer	श्री साधना के.सी.	९८६१८०६३१०	sadhanakc2072@gmail.com
८.	IM Officer	श्री निशान अर्याल	९८४९८४५०६१	aryalnishan@gmail.com
९.	AA Technical Coordinator	श्री रिना बज्राचार्य	९८४३६७४९०९	reeba@rodekors.dk
१०.	IM Officer	श्री सुवास गुरुङ	९८६०४२६०७३	subash.gurung@undp.org
११.	Structural Engineer	श्री रविन चौलागाई	९८४३७१७८७०	rabin.chaulagain@ crs.org
१२.	जियोलोजिष्ट	श्री लेख प्रसाद भट्ट	९८४५९९५८४५	lekhgeo@gmail.com
१३.	सुचना अधिकृत	श्री सबिन श्रेष्ठ	९८०१४६५०१९	shrestha.nibas@gmail.com
१४.	Technical Coordinator	श्री एन्जेला ताम्राकार	९८४१७३५५६५	angelatamrakar68@gmail.com
१५.	Computer Engineer	श्री रिवाज भुर्तेल	९८६९१४६१०१	riwajbhurtel9786@gmail.com
१६.	Team Lead	इ. श्री सुवास पौडेल	९८४१३०३३२७	
१७.	Database Engineer	श्री अर्जुन गौतम	९८४९८२६३२१	

१८	MIS supporter	श्री अनुप कार्की	९८१०४४२४६४	
१९	MIS supporter	श्री सुलक्ष रायमाझी	९८४९२६०९०७	

अनुसूची ५: जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषमा निकासा भएको रकमको विवरण

आ.व. २०८२/८३ मा केन्द्रीय विपद् व्यवस्थापन कोषबाट जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोषमा निकासा भएको रकमको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छः-

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	निकासा भएको रकम (रु.)	गो.भौ.नं.	प्रयोजन
१	रुकुम पश्चिम	७,९८,८९२	५०	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन कोष रुकुम पश्चिममा न्यूनतम मौज्दात रकम निकासा
२	पाँचथर	५७,००,०००	४९	पाँचथर जिल्लाको मिक्लाजुङ गाउँपालिकाको ४० जना घरपरिवारको ६०% र याङवराक गाउँपालिकाका ९ जनाको ५०% मनसुनजन्य प्रभावित घरपरिवारको अनुदानको दोश्रो किस्ता रकम निकासा
३	उदयपुर	९,९०,०००	४८	उदयपुर कटारी नगरपालिकाको ५ घरपरिवारको स्थानान्तरणका लागि जग्गा खरिद रकम रू. ८,२५,०००/- तथा ६ घर परिवारका लागि निजी आवास प्रथम किस्ता रकम रु. १६५,०००/- गरी जम्मा रकम रु. ९९०,०००/- निकासा
४	संखुवासभा	६,००,०००	४७	संखुवासभा जिल्ला सिलिचोङ आगलागीजन्य-१ र चिचिला गा.पा. मनसुनजन्य-३ गरी ४ घरपरिवारको निजी आवास दोश्रो किस्ता रकम निकासा
५	तेह्रथुम	५०,०००	४६	तेह्रथुम जिल्लाको लालिगुराँस नगरपालिकाका मनसुनजन्य-१ र चट्याङबाट प्रभावित-१ घरपारिवारको निजी आवास निकासा
६	बैतडी	१९,००,०००	४५	बैतडी जिल्लाको शिवनाथ गाउँपालिकामा दोश्रो र अन्तिम किस्ता-८ जना तथा दशरथचन्द नगरपालिकाका दोश्रो किस्ता-२ जना घरपरिवारको निजी आवास पुनर्निर्माणको अनुदान निकासा
७	उदयपुर	१४,७७,०००	४४	उदयपुर जिल्लामा न्यूनतम मौज्दात रकम निकासा
८	पाल्पा	१,२५,७०६	४३	पाल्पा जिल्लामा न्यूनतम मौज्दात रकम निकासा
९	गोरखा	३,९९,०५७	४२	गोरखा जिल्लामा न्यूनतम मौज्दात रकम निकासा

१०	सिन्धुपाल्चोक	७२,६०,०००	४१	सिन्धुपाल्चोक जिल्लाका मनसुनजन्य दोश्रो किस्ता-चौतारा-२४ जना र जुगल-५ जना र पाँचपोखरी-२ जना तथा तेश्रो किस्ता- चौतारा ३ जना, मेलम्ती-६ जना र पाँचपोखरी-१६ जनाको अनुदान रकम निकासा
११	सोलुखुम्बु	७५,०००	४०	सोलुखुम्बु-३ घरपरिवारको अस्थायी आवास अन्तिम किस्ता रकम निकासा
१२	प्युठान	२५,०४,०००	३९	प्युठान-दोश्रो-गौमुखी-१०,ऐरावती-१८ र अन्तिम-गौमुखी-४,सरुमारानी-३ जनाको अनुदान निकासा
१३	नवलपरासी	३,००,०००	३८	अस्थायी आवास-नवलपरासी-१२ जनाको दोश्रो किस्ता रकम निकासा
१४	इलाम	२,९५,०००	३७	इलाम-माङसेबुङ-निजी आवास-प्रथम-७ र द्बितीय-१ को रकम निकासा
१५	सिन्धुपाल्चोक	५,४५,०००	३६	सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा न्यूनतम मौज्दात रकम निकासा
१६	प्यूठान	२,००,०००	३५	प्यूठान जिल्लाका ८ जना लाभग्राहीहरुको अस्थाथी आवास दोश्रो किस्ता रकम निकासा
१७	इलाम	१९,२५,०००	३४	इलाम र पाल्पा जिल्लाका विपद् प्रभावित लाभग्राहीहरुको निजी आवास निर्माण अनुदान निकासा
१८	धादिङ	१५,१७,५००	३३	धादिङ जिल्लाका दोश्रो-७ र अन्तिम-४ गरी ११ जना मनसुनजन्य लाभग्राहीको अनुदान रकम निकासा
१९	इलाम	३९,२५,०००	३२	इलाम जिल्लाका मनसुनजन्य विपद् प्रभावित १५७ जना लाभग्राहीहरुको अस्थायी आवास- दोश्रो किस्ता वापतको रकम निकासा
२०	डडेलधुरा	५०,०००	३१	डडेलधुरा जिल्लाको भागेश्व गापाको १ जना भुकम्प प्रभावित-प्रबलीकरण समुह-२ लाभग्राहीको पहिलो किस्ता रकम निकासा
२१	दाङ	२,००,०००	३०	संलग्न निर्णय अनुसार दाङ जिल्लनमा निजी आवास निर्माण अनुदान रकम निकासा
२२	खोटाङ	२,२०,०००	३०	संलग्न निर्णय अनुसार खोटाङ जिल्लनमा निजी आवास निर्माण अनुदान रकम निकासा
२३	खोटाङ	१३,२०,०००	२९	जिल्ला विपद व्यवस्थापन कोष खोटाङलाई न्यूनतम मौज्दातका लागि निकासा
२४	इलाम	११,२५,०००	२८	इलाम जिल्लाका माङसेबुङ गापा-२५ र सन्दकपुर गापा-२० गरि ४५ जनाको निजी आवास प्रथम किस्ता वापतको रकम निकासा
२५	पर्वत	४,९५,०००	२७	पर्वत जिल्लाको कुस्मा र फलेवास न.पा.का ३ परिवारको दोश्रो र तेस्रो किस्ता वापतको रकम निकासा

२६	इलाम	२९,७५,०००	२६	इलाम जिल्लाका इलाम नपा-३६, सुर्योदय नपा-४०, देउमाइ नपा-३२ र सन्दकपर गापा-१४ गरी ११९ जना बाढी तथा पहिरो प्रभावितहरुको अस्थायी आवास अन्तिम किस्ता वापतको रकम निकासा
२७	सैनिक	२,९०,७८६	२५	सैनिक विमान चार्टर उडान विकास समितिलाई असोज १७ को अविरल वर्षाबाट प्रभावित ४ जना सन्दकपुर गापा-०५ बाट झापा वि.एण्ड सि. हस्पिटलसम्म हवाई चार्टर मार्फत उद्दार गरिएको बिल रकम भुक्तानी
२८	अछाम	५०,४०,०००	२४	अछाम जिल्लाका मनसुनजन्य विपद्-Flood and Landslide प्रभावित २४ घरपरिवारको दोश्रो र तेश्रो किस्ता वापतको रकम निकासा
२९	बझाङ	१,९२,००,०००	२३	बझाङ जिल्लाको मष्टा गापा- ४१४ र छब्बिसपाथिभेरा गापा-८० गरी जम्मा ४९४ जना भूकम्प प्राभावित पुनःनिर्माण तथा प्रबलीकरण समुह-१ र समूह-२ का लाभग्राहीको पहिलो किस्ता वापतको रकम निकासा
३०	बझाङ	१९,२०,०००	२२	बझाङ जिल्लाको मष्टा गापा- २६५, जयपृथ्वी नपा-३७, थलरा गापा-८, खप्तडछन्ना गापा-५३ र छब्बीसपाथिभेरा गापा-२१ गरी जम्मा ३८४ जना भूकम्प प्राभावित पुनःनिर्माण लाभग्राहीको पहिलो किस्ता रकम निकासा
३१	इलाम	२,५०,०००	२१	इलाम जिल्लाको माङसेबुङ गापाका १० जना लाभग्राहीहरुको अस्थायी आवासको दोश्रो किस्ता लागि निकासा
३२	डडेलधुरा	१०,७५,०००	२०	डडेलधुरा जिल्लाका भुकम्प प्रभावित घरपरिवारहरुमध्ये प्रबलीकरण तर्फ समूह-१ का १७ र समूह-२ का १३ गरी ३० जना लाभग्राहीहरुको अनुदान रकम निकासा
३३	पर्वत	१,६०,०००	१९	पर्वत जिल्लाका ३३ जनाको प्रथम किस्ता र २ जनाको दोश्रो र तेस्रो किस्ता वापतको रकममा तहाँको मौज्दात रू. १०,९२,५००/- घटाई बाँकी रकम निकासा
३४	डोटी	५,५०,०००	१८	डोटी जिल्लाको जोरायल गाउँपालिकाका समुह-१ का १० र समुह-२ का ६ जना गरी १६ जना प्रबलीकरण लाभग्राहीको पहिलो किस्ता वापतको रकम निकासा
३५	बझाङ	१,१३,५०,०००	१७	बझाङ जिल्लाको मष्टा गाउँपालिकाका २२७ जना पुनःनिर्माण लाभग्राहीको पहिलो किस्ता वापतको रकम निकासा
३६	सिन्धुपाल्चोक	२,९९,८५,०००	१६	सिन्धुपाल्चोक जिल्लाका निजी आवास तर्फका प्रथम किस्ता-७२, दोश्रो किस्ता- ६८ र अन्तिम किस्ता- १५२ जनाको अनुदान रकम निकासा
३७	सिन्धुपाल्चोक	८,५०,०००	१५	सिन्धुपाल्चोकका ३४ जना घरपरिवारको अस्थायी आवासको दोश्रो किस्ता वापतको रकम निकासा

३८	धादिङ	१०,२५,०००	१४	धादिङको ४१ जना घरपरिवारको अस्थायी आवासको दोश्रो किस्ता वापतको रकम निकासा
३९	नेपाली सेना	२३,९०,९०८	१३	नेपाली सैनिक विमान चार्टर उडान विकास समितिलाई झापा, इलाम, सिन्धुली र सिन्धुपाल्चोकमा अविरल वर्षाबाट प्रभावित व्यक्तिहरुको हेलिकप्टरबाट उद्दारको बिल रकम भुक्तानी
४०	इलाम	४७,७५,०००	१२	इलाम जिल्लाका १९१ जना पहिरो प्रभावितहरुको अस्थायी आवासको पहिलो किस्ता रकम निकासा
४१	सोलुखुम्बु	२,७५,०००	११	सोलुखुम्बु जिल्लाका ११ घर परिवारलाई अस्थायी आवास अनुदानको पहिलो किस्ता रकम निकासा
४२	इलाम	५२,२५,०००	९	इलाम जिल्लाका २०९ जना परिवारको अस्थायी आवास निर्माणका लागि अनुदान निकासा
४३	इलाम	५,३०,००,०००	८	म.प.को मिति २०८२।०७।१७ को निर्णयानुसार विपद् संकटग्रस्त इलाम जिल्लाका स्थानीय तहहरुलाई शीघ्र पुनर्लाभिका लागि निकासा
४४	IOE	५६,२२५	७	IOE विपद् अध्ययन केन्द्र पुल्चोकलाई Undertaking Verification and Validation of "Detailed Damage Assessment of Private Residence Building Damaged by West Nepal Earthquake in Remaining Municipalities" Project को सम्झौता बमोजिमको Verification of Validation सम्बन्धी अन्तिम किस्ता रकम निकासा
४५	नेपाली सेना	२८,०३,२४०	६	नेपाली सैनिक विमान चार्टर उडान विकास समितिलाई २०८२।०३।२४ मा भोटेकोशी नदीको बाढीमा फसेका व्यक्तिहरुको हेलिकप्टरबाट उद्दारको बिल रकम भुक्तानी
४६	इलाम	७०,००,०००	५	विपद् व्यवस्थापन कोष इलामका लागि LMBIS बाट गो.भौ. नं. ७२ बाट पठाइएको रकम शोधभर्ना गरी फिर्ता समायोजन गर्ने प्रयोजनका लागि खर्च लेखिएको
४७	सिन्धुपाल्चोक	११,००,०००	३	सिन्धुपाल्चोक जिल्ला- अस्थायी आवासको रकम निकासा
४८	पाँचथर	३,५०,०००	२	पाँचथर जिल्ला- अस्थायी आवासको रकम निकासा

अनुसूची ६ः डिजिटल प्रणालीहरू

राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणले नेपालमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापनलाई प्रविधिमैत्री बनाउन विकास र संचालन गरेका विभिन्न डिजिटल प्रणालीहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्ः-

१. **विपद् पोर्टल (BIPAD Portal):** प्राधिकरणले विपद् व्यवस्थापनसम्बन्धी सूचना प्रवाह र व्यवस्थापनका लागि विपद् पोर्टल सञ्चालनमा ल्याएको छ। यस पोर्टलमा विपद्सम्बन्धी विभिन्न जानकारीहरू समावेश छन्। (https://bipadportal.gov.np)

२. **ई-लर्निङ प्लेटफर्मः** यो प्लेटफर्मले विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी विभिन्न पाठ्यक्रमहरू प्रदान गर्दछ, जसले सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरू, स्थानीय समुदायहरू, र अन्य सरोकारवालाहरूको क्षमता विकासमा मद्दत पुऱ्याउँछ। **(**https://elearning.ndrrma.gov.np/**)**

३. **गोदाम/स्रोत व्यवस्थापन प्रणाली (Godam/Resource Management System):** प्राधिकरणले आपत्कालीन अवस्थामा आवश्यक सामग्रीहरूको व्यवस्थापनका लागि गोदाम/स्रोत व्यवस्थापन प्रणाली सञ्चालनमा ल्याएको छ। (https://godam.ndrrma.gov.np/dashboard)

४. **स्वयंसेवक व्यवस्थापन प्रणाली (Volunteer Management System):** विपद् प्रतिकार्यमा स्वयंसेवकहरूको प्रभावकारी परिचालनका लागि स्वयंसेवक व्यवस्थापन प्रणालीको विकास गरिएको छ। (https://vms.ndrrma.gov.np)

५. **विपद् जोखिम न्यूनीकरण रणनीतिक कार्ययोजनाको अनुगमन प्रणाली (Monitor for Disaster Strategic Action Plans):** विपद् जोखिम न्यूनीकरणका रणनीतिक कार्ययोजनाहरूको अनुगमन गर्न यो प्रणाली प्रयोगमा छ। (https://mdsa.bipad.gov.np)

६. **NPDRR (National Platform for Disaster Risk Reduction)ः** NPDRR नेपालको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि एक बहु-क्षेत्रीय र समन्वयात्मक संरचना हो। यसलाई राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण मञ्च पनि भनिन्छ। यो मञ्चले नेपालमा विपद् व्यवस्थापनको प्रयासहरूलाई एकीकृत गर्न मद्दत गर्दछ। यसले समुदायको सहभागितालाई प्राथमिकतामा राख्दै स्थानीय तहमा सशक्तिकरणको सम्भावना वृद्धि गर्छ। राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय साझेदारहरूको अनुभवलाई एकीकृत गरी नेपाललाई विपद् प्रतिरोधात्मक मुलुक बनाउन सहयोग गर्दछ। (https://bipad.gov.np/np/national-platform-for-disaster-risk-reduction-npdrr)

७. **विपद् बुलेटिनः** प्राधिकरणले राष्ट्रिय (मासिक रूपमा) तथा दैनिक विपद् बुलेटिन प्रकाशन गर्दै आएको छ। (https://bipad.gov.np/np/national-disaster-bulletin)

८. **DRR Portal:** http://www.drrportal.gov.np/

९. **NDRRMA Reconstruction MIS:** यो एक पुनर्निर्माण व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (MIS) हो जसले भूकम्पले प्रभावित क्षेत्रका आवास, भवन तथा अन्य संरचनाको पुनर्निर्माणको डेटा भण्डारण, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्न सहयोग गर्छ। यसले स्थानीय तह, प्रदेश र संघीय तहका प्रयोगकर्ताहरूलाई

एकै प्लेटफर्म मार्फत लाभग्राही विवरण, निरीक्षण र भुक्तानी सम्बन्धी प्रक्रिया व्यवस्थित रूपमा ट्र्याक गर्ने सुविधा दिन्छ। (https://reconstruction.ndrrma.gov.np/)

१०. **द्रुत दृश्य सर्वेक्षण (RVS) मुल्याङ्कन:** द्रुत दृश्य सर्वेक्षण (Rapid Visual Survey) एक मोबाइल वेब/ आधारित उपकरण हो जसले भूकम्प वा अन्य विपद् प्रभावित संरचनाको प्राथमिक क्षति मूल्याङ्कन द्रुत रूपमा गर्न मद्दत गर्छ। यसले स्मार्ट फोन वा अन्य उपकरणमार्फत ताजा स्थिति संकलन

११. **भूकम्प प्रभावित आवास पुनर्निर्माण परियोजना:** यो परियोजना भूकम्पद्वारा क्षतिग्रस्त भएका घरपरिवारहरूको निजी आवास पुनर्निर्माणका लागि अनुदान तथा सहयोग वितरण प्रणाली हो। यस अन्तर्गत घर, सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधारको पुनर्निर्माण कार्य वितरण र अनुगमन गरिन्छ।

१२. **Bipad Assessment Tool:** BIPAD एक विस्तृत जोखिम मूल्याङ्कन प्लेटफर्म हो जसले विपद् जोखिम, जोखिम कारक र जोखिमसम्बन्धी अन्य जानकारी संकलन, विश्लेषण र नक्साङ्कन गर्छ। यो उपकरणले स्थानीय तहदेखि संघीय तहसम्मको जोखिम सम्बन्धी डेटा साझा र प्रयोग गर्न मद्दत पुर्‍याउँछ।

१३. **सामाजिक सञ्जालको प्रयोगः** National Disaster Risk Reduction & Management Authority's Page Link: https://facebook.com/NDRRMA, Twitter: NDRRMA_Nepal/Youtube/Viber/Tiktok

१४. **SETU APP:** यो एप सडक विभाग (Department of Roads) र राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण (NDRRMA) द्वारा विकसित मोबाइल एप हो जसले राष्ट्रिय राजमार्गमा हुने पहिरो, सडक अवरोध तथा अन्य आपतकालीन घटनाहरूको रियल-टाइम रिपोर्टिङ, ट्र्याकिङ गर्न सहयोग गर्छ। यो एप डोजर, एक्साभेटर र लोडरहरु कहाँ कहाँ छन् र सो उपकरण चालकहरुको विवरण समेत रियल-टाइम मा हेर्न सकिने तथा आवश्यकता वमोजिम परिचालन गर्न सकिने गरी विकास गरिएको छ ।विपद्को समयमा सडक व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी वनाउन यसले महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्छ।

अनुसूची ७ : सम्पादित कार्यक्रमका केही तस्विरहरु

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद्को १९औं बैठक, २०८२ असोज २१ गते

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समितिको ३३ औं बैठक, २०८२ असोज ३१ गते

२०८२ असोज १७-२० गतेसम्म परेको भारी वर्षा एवं त्यसबाट उत्पन्न बाढी-पहिरोको अवस्थामा प्रतिकार्य र तत्काल राहतको समन्वयका लागि प्राधिकरणमा स्थापना गरिएको कमाण्ड सेन्टर

वन डढेलो नियन्त्रण पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०८२ माथि सुझाव लिनका लागि आयोजित छलफल, २०८२ पुस २४ गते

मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका सम्बन्धमा सरोकारवालाबीच भएको छलफल, २०८३ असार ४ गते

विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यकारी समितिको ३३ औं बैठक, २०८२ असोज ३१ गते

वन डढेलो नियन्त्रण पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य राष्ट्रिय कार्ययोजना, २०८२ माथि सुझाव लिनका लागि आयोजित छलफल, २०८२ पुस २४ गते

प्राधिकरणको आयोजनामा २०८२ चैत्र ८ गतेदेखि सञ्चालित आठ कार्यदिनको Collapsed Structure Search and Rescue (CSSR) तालिम

आपतकालीन अवस्थामा अस्पताल तयारी सुदृढ गर्न २०८३ वैशाख १४ गतेदेखि चार दिनसम्म चलेको **Hospital Preparedness in Emergencies (HOPE)** तालिमको उद्घाटन सत्र

प्राधिकरणमा सम्पन्न विभिन्न निकाय, विषयगत मन्त्रालय एवं सहयोग संस्थाहरु (**Cluster leads and co-leads**), साझेदार संघसंस्था लगायतसँगको बैठक

प्रकाशक : राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण

सम्पर्क नं. : ०१-४२१११९७, ०१-४२१११९५, ०१-४२१११९४

इमेल ठेगाना : ndrrma@gmail.com, admin@ndrrma.gov.np, info@bipad.gov.np

वेबसाइट : https://ndrrma.gov.np

प्रकाशन मिति : २०८३, श्रावण

छपाई प्रति :

सर्वाधिकार : प्रकाशकमा